

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Затверджую
Ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»
професор В.П.Коцур

10 лютого 2017 року

ІНФОРМАЦІЯ

про наукову та науково-педагогічну діяльність

**ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»**

за 2016 рік

ЗМІСТ

Інформація про наукову та науково-педагогічну діяльність за 2016 рік...	4
Показники наукової та науково-педагогічної діяльності за 2013-2016 роки.....	73
Інформація щодо трансферу та комерціалізації прикладних науково-технічних розробок.....	85
Опис найбільш ефективних розробок.....	101

Додаток 1. Інформація про наукову та науково-педагогічну діяльність за 2016 рік

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності вищого навчального закладу або наукової установи

а) коротка довідка про вищий навчальний заклад або наукову установу:

Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – ВНЗ IV рівня акредитації, що розпочав свою діяльність у 1986 р. у статусі філіалу Київського державного педагогічного інституту імені О.М.Горького. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 листопада 1993 р. на базі філіалу засновано Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут. 1 грудня 1994 р. інституту присвоєно ім'я видатного українського філософа, гуманіста-просвітителя Григорія Сковороди. У 2002 р. Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут імені Григорія Сковороди набув статусу університету.

Сьогодні університет готує фахівців за 4 галузями знань та 26 напрямками підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», за 4 галузями знань та 21 спеціальностями освітнього рівня «спеціаліст», за 4 напрямками та 22 спеціальностями освітнього рівня «магістр». У структурі університету 7 факультетів, відділення післядипломної освіти, 4 навчально-науково-виробничих та 14 навчальних комплексів. В університеті запроваджено кредитно-трансферну організацію навчання в усіх структурних підрозділах, введено автоматизовану систему управління навчальною, науковою і виховною роботою на базі програми 1 С.

В університеті навчається 3540 студентів на денній та 2199 студентів на заочній формі навчання.

б) основні пріоритетні напрями наукової діяльності вищого навчального закладу або наукової установи:

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», керуючись при виборі пріоритетних напрямів наукової діяльності Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», працював у 2016 р. над розв'язанням наступних завдань:

- соціально-економічна модернізація і гуманізація українського суспільства в контексті глобалізаційних процесів;

- теоретико-методологічні та методичні аспекти і проблеми реалізації компетентнісного підходу на шляху інтеграції системи освіти України до європейського та світового освітньо-культурного простору;

- особистісно-професійне становлення фахівця XXI століття в умовах безперервної освіти;

- розвиток гуманітарного знання та інноваційних технологій в освітньому процесі навчальних закладів усіх рівнів;

- формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах.

в) науково-педагогічні кадри:

Сьогодні навчально-виховний процес в університеті забезпечують 30 кафедр, на яких працює 443 науково-педагогічні працівники, із них 78 доктори наук, професори, що складає 17,6%; 242 кандидат наук, доцент, що складає 55 %, тобто 72,2 % викладачів мають наукові ступені та вчені звання. Серед них 4 дійсних та членів-кореспондентів НАПН України, 13 заслужених працівників освіти України, 4 заслужені працівники культури України, 1 заслужений працівник науки і техніки, 1 заслужений працівник фізичної культури і спорту України, 3 заслужені тренери України, 5 майстрів спорту, 1°заслужений працівник вищої школи, 55 відмінники освіти України, 1 заслужений працівник народної освіти України, 1 заслужений вчитель України, 1 заслужений

художник України, 1 заслужений працівник сільського господарства, 1 заслужений лікар України.

Науково-педагогічні кадри	Штатні				Сумісники				Усього			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Роки	26	28	29	41	37	32	31	28	63	60	60	69
Доктори наук	192	200	216	226	22	18	21	17	214	218	237	243
Кандидати наук	106	117	131	127	10	6	5	4	116	123	136	131
Викладачі	324	345	376	394	69	56	57	49	393	401	433	443

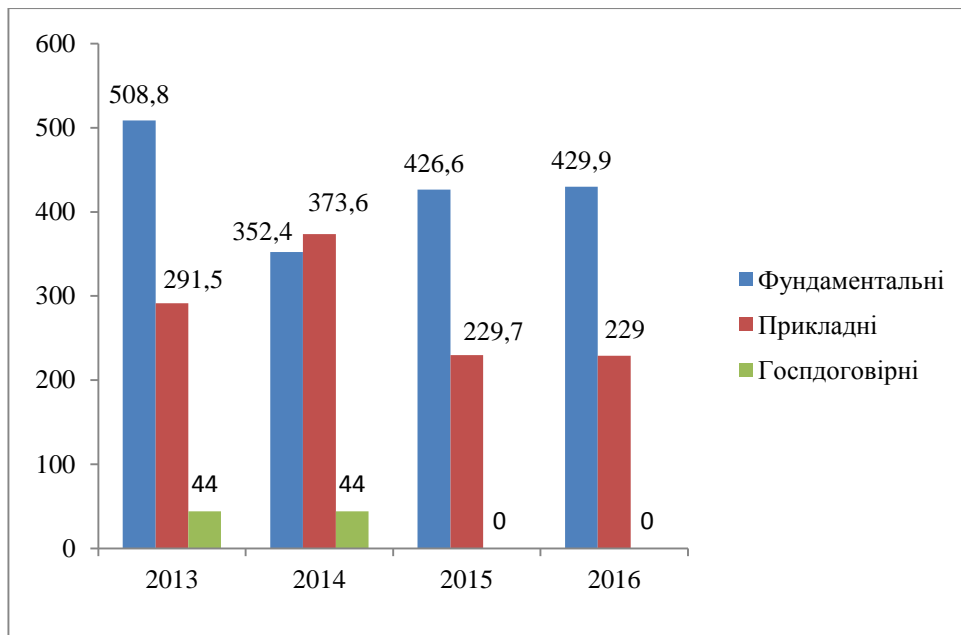
г) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні 4 роки:

У 2013-2016 рр. закінчено 9 науково-дослідних робіт, що фінансувалися з державного бюджету (5 фундаментальних і 4 прикладних, зокрема у 2016 р. було завершено 2 прикладні проекта).

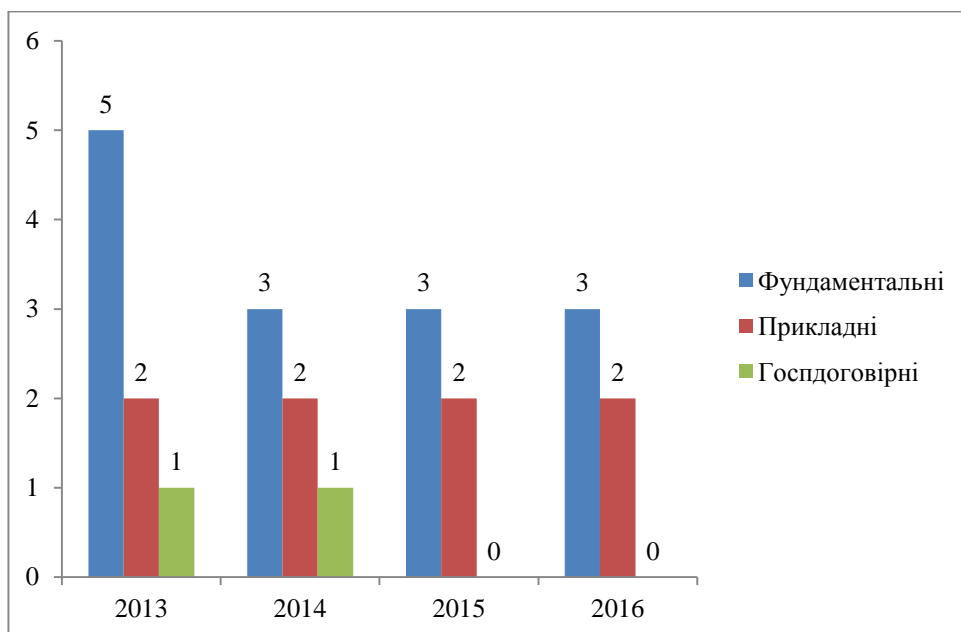
Також університет отримав грант від ЄС на розробку наукової теми «Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України» (ЕсоBRU), що виконується спільно з університетами Білорусі, Росії, Чехії, Словаччини, Латвії та Німеччини.

Категорії робіт	2013		2014		2015		2016	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	5	508,8	3	352,4	3	426,6	3	429,9
Прикладні	2	291,5	2	373,6	2	229,7	2	229,0
Госпдоговірні	1	44	1	44	0	0	0	0

ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖБЮДЖЕТНОЇ ТЕМАТИКИ

РОЗВИТОК ДЕРЖБЮДЖЕТНОЇ ТЕМАТИКИ

д) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій:

В університеті діє 3 спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських дисертацій за 5 спеціальностями:

К 27.053.02 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (наказ МОН України № 820 від 11.07.2016 р.);

К 27.053.03 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти (наказ МОН України № 1222 від 07.10.2016 р.);

Д 27.053.01 07.00.01 – історія України, 07.00.07 – історія науки і техніки (наказ МОН України № 1604 від 22.12.2016 р.)

Одна спеціалізована вчені ради перебувають на перереєстрації:

К 27.053.04 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії.

У звітному році на засіданнях спеціалізованих рад університету було захищено 42 дисертацій (39 кандидатську і 3 докторських).

ж) найвагомші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок:

1. Назва роботи: «Модернізація бюджетної політики України в умовах посткризових трансформацій»

Керівник – доктор економічних наук, професор Боголіб Тетяна Максимівна

Фактичний обсяг фінансування за повний період –227,047 тис. грн., зокрема 112,729 тис. грн. у 2016 р.

В контексті глобалізаційних процесів, структурних реформ, реалізації Стратегії «Україна 2020» модернізація бюджетної системи є дуже важливою і потребує подальших наукових досліджень. Бюджетна система є вагомим інструментом впливу на формування динаміки розвитку державних фінансів України. Нестабільність економіки та низка внутрішніх викликів потребують Бюджетної стратегії, як одного з дієвих механізмів управління державною як цілісним комплексом. Соціально-економічний розвиток, реалізація структурних реформ, Стратегії «Україна 2020» неможлива без ефективної бюджетної політики. Вперше за роки незалежності запропоновано цілісним комплексом поєднати Бюджетну стратегію із Стратегією «Україна 2020» та Концепцією соціально-економічного розвитку.

Програмний метод бюджетного планування дасть можливість забезпечити адаптацію показників бюджетних програм до пріоритетів соціально-економічного розвитку та забезпечення вимірності соціально значущих результатів реалізації державної політики, підвищення використання бюджетних коштів.

Методичні рекомендації щодо створення умов для надання якісних державних послуг орієнтують на підвищення прозорості і ефективності використання бюджетних коштів, підвищення результативності, досягнення конкретних результатів реалізації державної політики у різних галузях бюджетної сфери та реальному секторі економіки.

Запропоновано Міністерству фінансів України систему консолідації субсидій місцевим бюджетам виходячи не з Державного бюджету, а виходячи із принципу «одна держпрограма – одна субсидія». Це дозволить мінімізувати надмірне втручання державних органів виконавчої влади у компетенцію органів державної влади і органів місцевого самоуправління при суттєвому розширенні можливостей і відповідальності останніх за досягнення кінцевих результатів використання субсидій.

Запропоновано Міністерству фінансів України встановлювати плату за використання бюджетних кредитів для покриття дефіцитів регіональних бюджетів у сучасних умовах і касових розривів у розмірі однієї третини ставки рефінансування Національного Банку України. Виключення мають складати використання бюджетних кредитів для здійснення міроприємств з ліквідації наслідків стихійних лих і технологічних аварій, в тому випадку плата за користування кредитами має не передбачатися.

Запропоновано Міністерству фінансів України з метою ефективного використання коштів Державного Бюджету Законом «Про Державний бюджет» передбачати можливість перерозподілу бюджетних асигнувань на рішення більш підготовлених завдань в рамках загального напрямку бюджетних витрат.

2. Назва роботи: «Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді:

психолого-педагогічні та медичні аспекти».

Керівник – доктор історичних наук, професор Коцур Надія Іванівна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період –231,918 тис. грн., зокрема 116,591 тис. грн. у 2016 р.

Категорія «безпека життєдіяльності» і «здоров'я» в сучасному цивілізованому світі є ключовими категоріями національної безпеки та мають стратегічне значення, особливо в умовах військово-політичних та соціальних викликів та загроз ХХІ століття.

Значимість отриманих наукових результатів із безпеки життєдіяльності і охорони здоров'я зумовлена зовнішніми і внутрішніми загрозами стосовно життя і здоров'я людини, вмінням реалізовувати сформовані знання і навички з безпеки життєдіяльності і основ здоров'я в екстремальних ситуаціях і випадках з метою надання першої медичної допомоги; впровадженням здоров'язбережувальних інноваційних технологій в системі неперервної освіти (ДНЗ, ЗНЗ, ВНЗ); потребою практики різних рівнів освіти щодо комплексного підходу й більш ґрунтовного розгляду зазначеної проблеми.

Розроблені і впроваджені технології з безпеки життєдіяльності та здоров'язбережувальні технології в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах сприяють цілеспрямованому формуванню у дітей і підлітків ціннісного ставлення до власного життя і здоров'я. Проведення різних форм навчально-виховної роботи в освітніх закладах та позаурочний час спрямовані на безпекознавство і охорону здоров'я дітей і молоді.

Результати науково-дослідної роботи стосовно проблем безпеки життєдіяльності і здоров'язбереження мають як теоретичну, так і практичну значимість у зв'язку з реформуванням освітнього процесу на основі Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, наступності у діяльності різних освітніх установ у системі неперервної освіти, координації їх діяльності та імплементацією Закону України «Про вищу освіту».

Розроблений авторами Н.І. Коцур та Л.В. Лохвицькою навчально-методичний посібник «Основи безпеки життєдіяльності і охорони здоров'я дітей в дошкільному навчальному закладі» є одним із перших у вітчизняній і зарубіжній літературі, який містить інтегровані знання з таких галузей знань, як «Основи безпеки життєдіяльності», «Анатомія і фізіологія дитини», «Валеологія», «Гігієна дітей раннього і дошкільного віку», «Основи медичних знань», «Психогігієна», «Вікова психологія», «Вікова педагогіка», «Екологія».

Розроблені і апробовані матеріали навчально-методичного посібника з основ безпеки життєдіяльності з дітьми дошкільного віку в ДНЗ «Любавонька» та «Сонечко» (м. Переяслав-Хмельницький) можуть бути використані у масовій практиці роботи дошкільних навчальних закладах. Надійність та вірогідність результатів дослідження та сформульованих висновків забезпечується методологічною обґрунтованістю теоретичних положень дослідження; використанням комплексу методів, що адекватні об'єкту, предмету, меті та завданням дослідження, а також репрезентативністю вибірки.

II. Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, зокрема наукові досягнення світового рівня

а) важливі результати за усіма закінченими у 2016 році фундаментальними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного

бюджету:

У звітному році не було завершених фундаментальних науково-дослідних розробок.

б) найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт:

1. Назва роботи: «Модернізація бюджетної політики України в умовах посткризових трансформацій».

Керівник – доктор економічних наук, професор Боголіб Тетяна Максимівна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 227,047 тис. грн., зокрема 112,729 тис. грн. у 2016 р.

В рамках виконання наукового дослідження авторами було визначено напрямки модернізації бюджетної системи України, а саме: формування певних обмежень для необґрунтованого розширення бюджетних витрат; упровадження системи запобігання надмірній борговій активності і уряду з метою фінансування поточних витрат; інституціоналізація та підвищення ефективності міжбюджетних відносин; перерозподіл дохідних джерел і зобов'язань між центральним і місцевими бюджетами, врегулювання горизонтальних і вертикальних потоків фінансових ресурсів між іншими квазіпублічними інститутами і позабюджетними фондами, обґрунтовано необхідність створення стабілізаційного фонду так як Резервний фонд не є дієвим і Банку реструктуризації і регіонального розвитку з метою акумулювання бюджетних коштів; доведено необхідність переходу на програмне бюджетне планування за принципом «один пріоритет-одна програма».

Дані пропозиції направлені до комітету Верховної Ради з питань бюджету та до Міністерства фінансів України.

Наукова новизна отриманих наукових результатів полягає у забезпеченні фінансової консолідації, антикризовій фінансовій стійкості бюджетної системи, прозорості бюджетної політики і економіки, обґрунтованості нових витратних зобов'язань. Запропоновано нові підходи до формування бюджету, а саме формування бюджету відповідно до вимог Бюджетного Кодексу на основі програмно-цільового принципу, який передбачає формування видатків виходячи із цілей, які визначені державними програмами. В Україні можливості програмно-цільового методу у бюджетному процесі повністю далеко не вичерпані, частка програмних витрат державного бюджету повинна зростати.

Обґрунтовано, що в умовах структурної кризи та глобальних викликів для забезпечення збалансованості, ефективності бюджетної системи необхідно забезпечити економічну стабільність, досягти її можна шляхом проведення нової індустріалізації, формування нових інститутів та нового соціального суспільства (для Міністерства економічного розвитку і торгівлі).

Обґрунтовано програму консолідації, складовою якої визначено конкретну макроекономічну ціль, поєднання доходів і видатків бюджету в систему обмеження бюджетного дефіциту, запровадження фіскальних правил та інституціональних реформ, спрямовані на зниження бюджетних видатків на постійній основі.

На основі розробленого алгоритму макроекономічної стабільності та забезпечення бюджетної стійкості запропоновано Міністерству фінансів України модель системи бюджетного регулювання, що ґрунтується на інтеграції системи регулювання доходів бюджету, рівня податкового навантаження, видатків бюджету, міжбюджетних відносин, дефіциту бюджету, державного боргу, державних цільових фондів, грошово-кредитної політики з урахуванням макроекономічних тенденцій, впливу зовнішньоекономічного

середовища, що дозволить підвищити рівень стійкості та збалансованості бюджетної системи та соціально-економічного розвитку країни.

2. Назва роботи: «Реалізація технологій стратегічного мислення в контексті інтеграції до європейського освітнього простору».

Керівник – доктор філософських наук, професор Базалук Олег Олександрович.

Фактичний обсяг фінансування за повний період –229,072 тис. грн. , зокрема 116,719 тис. грн. у 2016 р.

У результаті виконання проекту «Реалізація технологій стратегічного мислення в контексті інтеграції до європейського освітнього простору» отримано нові знання в галузі соціальної філософії, філософії освіти, філософської антропології. Автори проекту формулюють наукові концепції, теорії. На основі вивчення нових технологій формування стратегічного мислення найбільш розвинених країн світу вибудовується концепція філософії освіти сучасного українського суспільства. Авторами пропонується визначення першооснови людського існування, що зумовить обґрунтування місця людини та сенсу її існування у матеріальному світі; цілісний аналіз змісту сучасного покоління; найбільш ефективні методи передачі інформації від покоління до покоління; характеристику найбільш сприятливих умов для формування підростаючого покоління; основні положення системи освіти на основі нових стратегічних досліджень.

Внаслідок проведених досліджень основних тенденцій розвитку сучасної фахової філософської і педагогічної освіти, порівняльного аналізу навчальних планів, програм, навчальних посібників педагогічних факультетів вищих навчальних закладів України та високорозвинених країн світу, авторський колектив розробляє концепцію трансформації педагогічної освіти, яка відповідає наявним тенденціям зростання ролі філософії освіти та її стратегічної мети – формування образу людини майбутнього, в суспільстві поєднує дві основні функції освіти: 1) трансляційну (передачу норм, цінностей, знань, збереження культурної традиції); 2) трансформаційну (сферою здійснення освітнього процесу є духовний світ людини, що закладає можливість формування нового знання, культурної інновації), окреслює необхідну модель спеціаліста в галузі педагогіки, яка відповідає новим вимогам ХХІ ст. Очікувані наукові результати проекту було оприлюднено на міжнародних інтернет- конференціях та опубліковано у посібниках, монографіях і статтях. Результати, отримані під час виконання наукового проекту, можуть бути використані при прочитанні курсу «Філософія» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»; «Філософія освіти» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», «магістр». Майбутні вчителі та викладачі вищих навчальних закладів будуть ознайомлені з новими методологічними засадами сучасної системи освіти, що сприятиме формуванню підростаючого покоління здатним до реалізації свого потенціалу. Буде запропоновано нові цілі й можливості існування та розвитку суспільства в умовах сталого розвитку, які можуть бути використані студентами та магістрантами при написанні курсових та кваліфікаційних дипломних робіт. Висновки учасників запропонованого проекту можуть сприяти введенню в навчальну програму спецкурсу «Технології стратегічного мислення». Аспіранти філософських спеціальностей можуть застосовувати результати досліджень даного проекту при написанні дисертацій.

Основні положення концепції, програми курсу апробовано також у навчальному процесі педагогічних факультетів університету. Високу оцінку рівня фахової підготовки одержали студенти педагогічного факультету ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” під час проведення педагогічної практики.

3. Назва роботи: «Трансформації педагогічної етики в умовах європейської інтеграції: запровадження нової етичної парадигми у профільних вишах України».

Керівник – кандидат філософських наук, доцент Рик Сергій Миколайович

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 200,512 тис. грн., зокрема 200,512 тис. грн. у 2016 р.

Проект спрямовано на удосконалення етичної підготовки вчителів у профільних вишах України за допомогою етичних інструментів, розроблених на основі вивчення особливостей сучасної етичної парадигми педагогічної діяльності. На освітньо-виховну професійну спільноту покладається місія пошуку нових педагогічних інструментів для коригування реальної моральної практики задля розв'язання проблем, конфліктів, непорозумінь, що виникають у щоденній взаємодії педагога і учнів на світоглядному, культурному, економічному, політичному ґрунті. Виховання і освіта покликані знайти ефективні етико-педагогічні підходи для врахування соціальних і моральних конфліктів в межах суспільного національно-державного простору в умовах одночасно протікаючих євроінтеграційних і національно-визвольних процесів.

На даному етапі дослідження основним завданням, на вирішення якого спрямована основна увага, є визначення етичних цінностей педагогічної сфери та відстеження зсуву парадигми педагогічної етики в умовах євроінтеграційних процесів. Для реалізації даного завдання було проведено дослідження рівня етичної свідомості і поглядів на систему етичних цінностей вчительської спільноти в умовах євроінтеграційних процесів. Для цього було проведено анкетне опитування вчителів, батьків і старшокласників (учнів 10-11 класів) загальноосвітніх шкіл м. Переяслав Хмельницький.

Проведене анкетування дозволило зафіксувати моральні якості, що необхідні вчителю в сучасних умовах. Примітно, що до моральних якостей віднесено і суто професійні якості: професіоналізм, знання предмету, володіння методикою. Важливим для подальшої аналітичної роботи стало виявлення моральних вад професійної діяльності вчителя. Серед якостей, яких найбільше не вистачає вчителю сьогодні, названі професійність знань, методика, бажання навчати і виховувати. Щодо дій, які спричинили негативне ставлення до сучасного образу вчителя, батьками і старшокласниками описані ситуації, в яких вчитель поводить себе непрофесійно, заангажовано, нестримано, меркантильно. Шляхи поліпшення ситуації бачать лише опитані вчителі, які вказують на необхідність прозорої освітньої політики, соціальної поваги і підвищення заробітної платні, умов праці, якості життя вчителя.

Проведене опитування дає безпосередні дані про стан ціннісної свідомості вчителів та їх сприйняття громадськістю (в особі учнів та їх батьків), що дозволить на наступних етапах створити адекватні прогностичні моделі професійної етики вчителя.

III. Найважливіші результати прикладних досліджень, конкурентоспроможні прикладні розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки

а) важливі результати за усіма закінченими у 2016 році прикладними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету:

1. Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

Назва пріоритетного тематичного напрямку: Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика.

Назва роботи: *«Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді: психолого-педагогічні та медичні аспекти».*

Керівник – доктор історичних наук, професор Коцур Надія Іванівна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 231,918 тис. грн., зокрема 116,591 тис. грн. у 2016 р.

Наукова новизна отриманих наукових результатів полягає в апробації та використанні інноваційних освітніх технологій з безпеки життєдіяльності і здоров'язбереження, що базується на синтезі зарубіжних і вітчизняних наукових розробок та методик European Association for security.

Результати дослідження базуються на інтегрованому підході і з акцентом на синергетичному врахуванні психолого-педагогічних та медичних аспектів безпеки життєдіяльності і охорони здоров'я дітей та учнівської молоді.

Упровадження матеріалів навчально-методичного посібника «Основи безпеки життєдіяльності і охорони здоров'я дітей в дошкільному навчальному закладі» (2015) в роботу дитячих навчальних закладів сприяє формуванню знань і практичних вмінь у дітей, які допоможуть їм дбати про безпеку, підтримувати власне здоров'я, а також формуванню фундаменту навичок безпечної поведінки.

Використання результатів дослідження має також практичну значимість з огляду на формування у кожного вихованця активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, озброєння його знаннями та навичками безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дошкільному навчальному закладі тощо, збереження та зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя дошкільників, що є одним із найактуальніших завдань роботи педагогічного колективу дошкільного навчального закладу. У зв'язку з цим запропонований авторами матеріал містить науково-обґрунтовані рекомендації з організації всіх складників навчально-виховного процесу.

Практична значимість навчально-методичного посібника «Основи здоров'я учнів основної школи» (2016) спрямована на впровадження запропонованих авторами в допомогу вчителю методичних рекомендацій стосовно оздоровчих технологій в навчальний та позаурочний час.

Навчально-методичний посібник «Основи безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх навчальних закладах» (2016) є теоретико-практичним виданням, містить чіткий алгоритм викладу інформації для педагогів загальноосвітніх навчальних закладів: від створення безпечних умов життєдіяльності учнів та гігієнічного супроводу організації навчально-виховного процесу до попередження шкільного травматизму та надання екстреної медичної допомоги при надзвичайних станах та ситуаціях. На основі зібраного матеріалу проведені практичні заходи з безпеки життєдіяльності на міжрайонному пізнавально-навчальному заході духовно-патріотичного виховання дітей (м. Переяслав-Хмельницький, 2016).

2. Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

Назва пріоритетного тематичного напрямку: Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика.

Назва роботи: *«Сучасні технології комплексного розвитку особистості дітей дошкільного віку, школярів і студентської молоді України в процесі занять фізичною культурою і спортом».*

Керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Пангелова Наталія Євгеніївна.

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 226,701 тис. грн., зокрема 112,355 тис. грн. у 2016 р.

Авторами проекту визначені фактори формування і виникнення фізичного виховання; визначені концептуальні засади гармонійного розвитку особистості дитини дошкільного віку у процесі фізичного виховання; визначені зміст, організаційно-методичні засади застосування фізичних вправ з метою підвищення емоційної стійкості дітей старшого дошкільного віку; визначено суттєві ознаки та основні завдання особистіснозорієнтованого підходу у фізичному вихованні школярів; теоретично

обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність методики формування у старших підлітків ціннісного ставлення до власного здоров'я в процесі туристсько-краєзнавчої роботи, складовими якої є: навчально-виховний зміст, форми, методи, методичні засоби та педагогічні умови формування досліджуваного феномену.

Практична значущість одержаних результатів полягає:

- у впровадженні технології комплексного розвитку особистості дитини засобами фізичного виховання у навчально-виховний процес ДНЗ, яка буде сприяти підвищенню ефективності системи дошкільного фізичного виховання.

Результати дослідження впроваджені в навчально-виховний процес дошкільних навчальних закладів №9 «Сонечко» і №10 «Любавонька» м.Переяслав-Хмельницький Київської області.

Основні положення дослідження використані для вдосконалення змісту навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Методологія наукового пізнання та інноваційні технології навчального процесу», «Оздоровчий фітнес», «Рекреація у фізичній культурі різних груп населення» і впроваджені у навчальний процес підготовки студентів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;

- у реалізації теоретичних і методичних основ формування творчої активності учнів основної школи у процесі туристсько-краєзнавчої роботи, що стало можливим завдяки розробленню і впровадженню у практику навчальної програми факультативного курсу для учнів основної школи «Рідний край» та методики формування творчої активності учнів основної школи у процесі туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.

Результати дослідження впроваджені у навчально-виховний процес: Переяслав-Хмельницької ЗОШ №1 Київської області, дитячо-юнацького клубу спортивного орієнтування і туризму «Валтекст» м.Лубни Полтавської області, Криворізького обласного ліцею для сільської молоді, Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Чорнострійського НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів, колегіум» Хмельницької районної ради Хмельницької області, Гвардійського НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів, гімназія» Хмельницької районної ради Хмельницької області.

Основні положення та висновки дослідження можуть бути використані вчителями (керівниками гутків, секцій, клубів туристсько-краєзнавчого спрямування) під час організації і здійснення різного рівня масових виховних заходів та для удосконалення фахового рівня вчителів загальноосвітніх навчальних закладів та педагогів позашкільних навчальних закладів туристсько-краєзнавчого, спортивного та фізкультурно-оздоровчого профілю.

б) найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт:

У звітному році не було перехідних прикладних науково-дослідних розробок.

IV. Розробки, які впроваджені у 2016 році за межами ВНЗ або НУ:

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги	Місце впровадження (назва організації, відомча належність,	Дата акту впровадження	Практичні результати, отримано ВНЗ/науковою установою	які отримано від

		над аналогами, економічний, соціальний ефект	адреса)		впровадження
1	Безпека життєдіяльності і охорона здоров'я дітей і молоді: психолого-педагогічні та медичні аспекти. (Н. І. Коцур, А. П. Розсоха, В. В. Коцур, Л. В. Лохвицька, Л. П. Товкун, К. С. Варивода, О. М. Миздренко)	Розроблено та впроваджено інноваційні технології стосовно наукового та навчально-методичного супроводу в системі неперервної освіти з метою створення безпечних для життя і здоров'я умов, гармонійного фізичного, психічного та духовного розвитку особистості. Специфіка розробки полягає у поєднанні освітніх і виховних завдань. Формуванні світоглядних позицій у вихователів та учителів професійних вмінь з організації навчально-виховного процесу у ДНЗ та ЗНЗ в напрямі збереження, формування та зміцнення здоров'я дітей та підлітків, створення безпечних умов середовища.	ЗОШ І-ІІІ ступенів №2 м. Переяслава Хмельницького Київської обл. ДНЗ №10 «Любавонька» м. Переяслава Хмельницького Київської обл.. ДНЗ № 9 «Сонечко» м. Переяслава Хмельницького Київської обл.	2014-2016 рр. (протокол №16 від 01.11.16 р.) 2014-2016 рр. (протокол №4 від 30.11.16 р.) 2014-2016 рр. (протокол №2 від 23.11.16 р.)	Розроблено нові навчальні програми та лекційні курси з таких дисциплін, як «Виробнича санітарія», «Прикладна валеологія, фізіологія і гігієна праці» та циклу лабораторних робіт із значених дисциплін; оновлено лекційні курси та практичні і лабораторні заняття з дисципліни «Безпека життєдіяльності і охорона праці»; оновлено лекційні курси та практичні і лабораторні заняття з дисципліни «Охорона праці»; оновлено лекційні курси та практичні заняття з дисципліни «Теорія і технологія валеологічної освіти дошкільників; оновлено навчальну програму та курси лекцій з дисципліни «Педіатрія» для спеціальності «дошкільна освіта»; оновлено курси лекцій з дисципліни «Вікова фізіологія»; оновлено навчальні

					<p>програми і курси лекцій з дисципліни «Основи медичних знань і охорона здоров'я»; оновлені курси лекцій з дисципліни «Валеологія»; оновлено курси лекцій і практичних занять з дисципліни «Психогігієна»; оновлено курси лекцій і практичних занять з дисципліни «Методика вивчення валеології і БЖД у початковій школі» .</p>
--	--	--	--	--	--

V. Інформація про діяльність структурного підрозділу з комерціалізації науково-технічних розробок:

З метою забезпечення сучасних методів управління науковою та інноваційною діяльністю університету, ефективності використання його інтелектуального потенціалу та сприяння розвитку системи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» вирішення питань комерціалізації продуктів інтелектуальної діяльності покладено на навчально-науковий відділ.

Фахівцями відділу здійснюється інформаційно-консультативна підтримка установ, організацій, підприємств, фізичних осіб, зокрема підготовка та поширення інформаційних матеріалів з питань інноваційної та науково-технічної діяльності в регіоні, області, країні у вигляді патентів, монографій тощо. Сформована та постійно оновлюється база даних наукових, науково-технічних та інженерних розробок науковців, аспірантів і студентів університету. Удосконалюється система інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності ВНЗ.

В університеті ведеться робота по просуванню на освітній ринок науково-педагогічних розробок, розвивається співробітництво із ЗОШ, коледжами, технікумами та науковими установами України, залучаються інвестиції для дослідження потреб освітнього ринку Київської області. Здійснюється пошук потенційних партнерів, укладаються договори на виконання наукових та науково-педагогічних робіт. Також проводиться моніторинг і аналіз результатів наукової та науково-дослідної діяльності для своєчасного виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, які можуть бути комерційно привабливими для навчальних закладів різних рівнів.

У 2016 р. в університеті професорами Н.І.Коцур і Н.Є.Пангеловою були створені 2 найбільш ефективні розробки, що мають комерційну привабливість. Зокрема, розробка Н.І.Коцур «Технології здоров'язбереження та безпеки життєдіяльності у ДНЗ та ЗНЗ в навчальний та позаурочний час» має як теоретичну, так і практичну значимість у зв'язку з реформуванням освітнього процесу на основі Національної стратегії розвитку освіти в

Україні на 2012-2021 роки. Результати розробки спрямовані на усунення прогалини в недостатній інформованості учнів щодо поведінки у разі виникнення надзвичайних ситуацій, відсутності практичних навичок самопомоги. Практичні розробки здоров'язбережувальних технологій пройшли апробацію в ДНЗ №9 «Сонечко» і №10 «Любовонька» та ЗОШ №2 м. Переяслава-Хмельницького Київської області. Результати ефективності технологій здоров'язбереження та безпеки життєдіяльності у дошкільній та школі були також презентовані на міжнародних науково-практичних конференціях

Наукова розробка може бути використана Міністерством освіти і науки України при реформуванні дошкільної освіти, розробці навчальних планів, патентів стосовно впровадження педагогічних інноваційних технологій з елементами здоров'язбережувального супроводу в навчальний процес; дошкільними навчальними закладами при організації навчально-вихового процесу та в роботі з батьками, вищими педагогічними закладами при підготовці майбутніх вихователів.

У розробці Н.С.Пангелової «Концепція формування гармонійно розвиненої особистості дітей, підлітків і молоді засобами фізичного виховання» розроблені моделі педагогічних дій комплексного розвитку особистості дітей дошкільного віку, учнів ЗОШ, студентів ВНЗ в процесі фізичного виховання; визначені критерії ефективності застосування інноваційних технологій комплексного розвитку особистості дітей.

Відмінні риси і переваги отриманих результатів над вітчизняними або зарубіжними аналогами полягають у комплексному вирішенні проблеми формування гармонійно-розвиненої особистості дітей в процесі фізичного виховання і спорту.

Результати розробок сприятимуть підвищенню ефективності системи дошкільного фізичного виховання; забезпеченню процесу формування ціннісного ставлення до власного здоров'я; вдосконаленню координаційних здібностей учнів під час занять фізичною культурою; попередженню відхилень у фізичному здоров'ї дітей. Розроблені сучасні технології дитячого і юнацького спорту дозволять ефективно управляти системою багаторічної спортивної підготовки, підвищувати рівень фізичного і психічного здоров'я дітей і підлітків.

VI. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2016 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1.	Андреева Т.Т.	Игры-путешествия как средство экологического образования детей	Инновационная деятельность в дошкольном образовании. Ярославль-	С. 316-320

		дошкольного возраста	Москва: Издательство «Канцлер», 2016.	
2.	Базалук О.О.	Основания Теории войны и мира для Земли и космоса	Идеи К.Э. Циолковского в инновациях науки и техники. Материалы 51-х Научных чтений памяти К.Э. Циолковского. – Калуга: Издатель Захаров Захаров С.И. («СерНа»), 2016.	С. 215-217.
3.	Базилевич Н.О.	Совершенствование туристско-краеведческой деятельности студентов педагогических вузов	VIII Твердовские чтения //Сб.мат.межд. Науч.-практ.конф.(туризм, краеведение, рекреация). – Краснодар, 2016.	С. 108-112.
4.	Боголіб М.А.	Экономическая природа развития территориальных обществ	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук, Пермь: «Пермский институт экономики и финансов», 2016.	С. 4-7
5.	Боголіб Т.М.	Social exclusion in Ukrainian society as a consequence of protracted structural crisis	Journal Association 1901 «SEPIKE» –2016.	№12. – p. 69-74
6.	Боголіб Т.М.	Activity of Microfinance institutions in the Period of the Global Financial Crisis	Equilibrium – 2016.	№6. – p. 91-109
7.	Боголіб Т.М.	Бюджетная децентрализация органов местного самоуправления	American Scientific journal – – 2016.	№5. – p. 75-82
8.	Боголіб Т.М.	Ensuring smart, sustainable, inclusive development of the regions of Ukraine in the conditions of structural crisis	Baltic journal of Economic Studies – 2016.	№21. – p. 10-17
9.	Боголіб Т.М.	International institutions system as a factor of transformation of national currency system	Baltic journal of Economic Studies – 2016.	№23. – p. 99-107
10.	Боголіб Т.М.	Differentiation of quality of life and forms of social exclusion of population in	Journal of Business and Economics, USA – 2016.	№12 – p. 74-82

		Ukrainian society		
11.	Боголіб Т.М.	Living standards of population and manifestation of social exclusion in Ukrainian society	Social Sciences Bulltin – 2016.	№4. – p. 80-89
12.	Боголіб Т.М.	Финансовое обеспечения развития депрессивных территорий	Вестник Томского государственного университета. Экономика – 2016 .	№3(35). – с. 173-184
13.	Брехунець А.І	Значення інженерної педагогіки у розвитку технічної творчості студентів	«Педагогіка. Наука вчора, сьогодні, завтра»: Міжнародний збірник статей. – Варшава, 2016.	Вип. 40. – С. 33-37
14.	Василькевич Я.З	Factors of Educational Influence on the Development of Creativity of Children	Latvijas Universitātes raksti 811. sējums. Pedagoģija un skolotāju izglītība, 2016.	p. 104-112.
15.	Вінс В.А.	The personal choice in the course of activity	European humanities studies: State and Society. – 2016.	№2. – С.28-37
16.	Гавриш Н.В.	Gavrysh N.V.Modern approaches to the use of the artistic word in the educational process in preschool establishments стаття Aktywnosc poznawcza I dzialaniowa dzieci w badaniach pedagogicznych.- Krakowie:Wydawnictwo naukowe. N.Gavrysh, O.Sushchenko. -	Uniwersytet Pedagogiczny im.Komisji Edukacji Narodowej, 2016.	С. 136-143
17.	Дуброва С.В.	Профессиональная подготовка будущих учителей иностранных языков на основе компетентностного подхода	Оралдын ғылым жаршысы: научно-теор. и практ. журнал. – Казахстан: Уралнаучкнига, 2016.	№ 26 (157). – С. 105-110
18.	Свтушенко Н.М.	Priority areas of budget policy of Ukraine in modern conditions	National Economic Reform: experience of Poland and prospect for Ukraine – Collective monograph. Vol. 1. Poland: «Izdevnieciba Baltija Rublishing», 2016. –. (колективна монографія).	472 p.
19.	Зленко А.М.	Корпоративная культура:	Актуальные проблемы	С. 44-47.

		модный тренд или неотъемлемая составляющая управления персоналом организации	экономических, юридических и социальных наук. – Пермь, 2016.	
20.	Исайкіна О.Д.	Связи с общественностью как элемент коммуникации в системе государственного управления	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук. – Пермь, 2016.	С. 47-50.
21.	Калмикова Л.О.	Психолого-педагогічні аспекти розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм вищої освіти	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Aktualne naukowe Problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka». - Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. – (у співавторстві Калмиков Г.В., Харченко Н.В.)	Р. 22-27
22.	Калмикова Л.О.	Развитие субъектности детей по отношению к детским видам деятельности как приоритет дошкольного образования XXI века	Актуальные проблемы образования и науки: традиции и перспективы: материалы Международной научно-практической конференции; Редак. кол. : Т.В. Волосовец, И.Л. Кириллов, О.С. Ушакова – М. :НИИ школьных технологий, 2016.	С. 67-72
23.	Калмикова Л.О.	О развитии речевых мотивов в процессе формирования у детей умений высказываться	Инновационная деятельность в дошкольном образовании: Материалы IX Международной научно-практической конференции // под общей редакцией Г.П. Новиковой. – Ярославль-Москва: Издательство «Канцлер», 2016.	С. 159-163
24.	Коваль С.П.	Услуги трудоустройства и предоставления персонала	«Актуальные проблемы экономических, юридических и социально-	С. 53-57

			гуманитарных наукф»: Сборник статей . – Пермь, АНО ВО «ПИЭФ». – 2016.	
25.	Козубенко Л.М.	Концепція добра і зла в романі Джона Стейнбека «Зима турботи нашої»	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Filologia, literatura, socjologia i kulturoznawstwo. Aktualne naukowe problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka. – Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016.	P. 9-13
26.	Козубенко Ю.Л.	Наукова школа професора М.І. Котова	Zbiór raportów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Nauka wczoraj, dziś, jutro». – Warszawa: Wydawca: Sp. Z. o. o. «Diamond trading tour», 2016.	P. 33-35
27.	Колибенко О.В.	Переяславль Русьский и Переяславль Залесский: славяно-русские, тюркские и финно-угорские взаимосвязи и параллели	Dobre i zle sasiedztwa: Historia kluczem do zrozumienia wspolczesnych relacji miedzysasiedzkich. – Bydgoszcz, 2016.	P.233–247.
28.	Коцур В.А.	Psychohistorikal and etnopsychological representation of national rice of ukrainstvo in ideological and moral synthesis (on the cossacks and cossack chieftain of Zaporozhian Sich Petro Kalnyshevsky) / Vita Kotsur	Aktual Questions and Problems of Development of Social Sciences. International scientifik-practical conference. June 28-30.2016. – Kielce, 2016.	P. 179-181.
29.	Коцур В.П.	Methodological issues of modern numismatic research: materials of “black” archeology and scientific research /	Forum numizmatyczne. Pieniadz i mennice. Studia I Materialy. – Bialystok, 2016.	P. 7-8.
30.	Коцур Н.І.	Організація та	Aktualne naukowe problemy.	S. 78-82.

		забезпечення здоров'язберігальної діяльності в освітньому просторі школи	Rozpatzeni, decyzja, praktyka: zbior artykulow naukowych. – Warszawa – Wydawca: Sp.z.o.o. «Diamond trading tour», 2016	
31.	Коцур Н.І.	Медико-гигиеническая оценка профессиональной пригодности подростков как основа профессионального отбора	Съвременна та наука, бизнєсът и образованието: XII Дванадесета международна научна конференция, 27-29 юни 2016, Varna university of management. –Т. IX (съдържа научни доклади, съобщения и статии). – Добрич, 2016.	С. 112-118.
32.	Кучеренко М.А.	Современное состояние системы оплаты труда в Украине современное состояние системы оплаты труда в Украине	Социально-экономический потенциал территорий и перспективы развития. Коломна: ГСГУ, 2016.	С. 293-298
33.	Кучеренко М.А.	Сущность, виды и назначение товарных деривативов	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук, Пермь: «Пермский институт экономики и финансов», 2016.	С. 83-87
34.	Кучеренко С.Ю.	Основные показатели социально-экономического развития сельского хозяйства в Киевском регионе	Социально-экономический потенциал территорий и перспективы развития. Коломна: ГСГУ, 2016.	С. 89-94
35.	Кучеренко С.Ю.	Исследование отраслевой структуры национальной экономики Украины	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук, Пермь: «Пермский институт экономики и финансов», 2016.	С. 87-91
36.	Кучеренко С.Ю.	Социально-экономическое развитие сельского хозяйства в регионе	Проблемы прогнозирования и государственного регулирования социально-экономического развития, Минск, 2016.	С. 164-167
37.	Лиля М.М.	Лінгвістична	Zbior artykulow naukowych.	Р. 58-60

		компетентність як складова професіоналізму викладача іноземної мови	Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Aktualne naukowe problem.Rozpatrzenie, Decyzja, praktyka» (30.03.2016-31.03.2016) – Warszawa: Wydawca: Sp/zo.o. «Diamond trading tour», 2016.	
38.	Макарчук І.М.	Yevtushenko Natalia, Makarchuk Inna, Jaremenko Lyudmila. PRIORITY AREAS OF BUDGET POLICY OF UKRAINE IN MODERN CONDITIONS	National Economic Reform: experience of Poland and prospect for Ukraine – Collective monograph. Vol. 1. Poland: «Izdevnieciba Baltija Rublishing», 2016. (колективна монографія).	472 p
39.	Мисан І.В.	О психолінгвистическом развитии коммуникативной личности дошкольника	Материалы Международного конгрессу «Деятельный ум: от гуманитарной методологии к гуманитарным практикам», посвященного 80-летию со дня рождения А.А.Леотьева, Москва, 2016.	С. 55-56.
40.	Мірошніченко Д.А.	Формирование успешного корпоративного имиджа средствами PR	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук. – Пермь, 2016.	С.165-168
41.	Новак О.М.	The essence and structure of future elementary school teachers readiness to use authorial technologies in professional activity	Yearbook of Varna university of management : Includes scientific articles and reports from the : 12th International Scientific Conference on the topic of «Mobern science, business and education» – Dobrich, Buigaria : Address for correspondence – 2016 (ISBN 2367-7368).	Volume IX, P. 157-164
42.	Овсієнко Л. М.	"Закономірності компетентісно спрямованого навчання лінгвістики тексту студентів філологічних	Economics, Management, Law: socio-economic aspects of development»: Collection of scientific articles. - Edizioni Magi. - Roma, Italia.	Volume 2. – P. 234–237.

		спеціальностей"	– 2016.	
43.	Орлик В. М.	Орлик В. О находках на территории Украины монет государств крестоносцев и Латинского Востока	Банкаўскі веснік, Сакавік 2016.	С. 8-11.
44.	Орлик В.М.	Orlyk V. To the question of the identification of the Severin Banat with the symbols of the Teutonic Order	The Third International Numismatics Congress «Royalty in Romania». – Brasov, 2016.	P. 87-91.
45.	Пангелова Н.Є.	Проблемы профессиональной подготовки будущих специалистов в учебных заведениях туристической отрасли Украины	Курорты. Сервис. Туризм. – 2016.	№1 (30) С. 106-110.
46.	Рибакова Т.О.	Планирование инновационных стратегических изменений на промышленном предприятии	Актуальные проблемы экономических, юридических и социально-гуманитарных наук. – Пермь: АНО ВО «Пермский институт экономики и финансов», 2016.	С. 61-65.
47.	Свириденко О.М	Вербалізація концепту "ДЕМОКРАТІЕ" у німецькому політичному дискурсі.	Science and Education a New Dimension. Philology, , Issue: 100, 2016.	IV (23). – P. 63-67.
48.	Семененко О.Г.	Перспективы развития животноводческого производства Киевской области	«Майбутні дослідження»: міжнародний збірник наукових праць . – «Софія Бял ГРАД-БГ» ООД , 2016. – Том 2. Економіка. Державна адміністрація .	С.38-45.
49.	Семененко О.Г.	Анализ тенденций развития сельскохозяйственного производства киевской области	«Актуальные проблемы экономических, юридических и социально-гуманитарных наук»: міжнародний збірник наукових праць. – Пермь, ПФЄУ. – 2016.	С.111-116
50.	Січкаренко Г.Г.	Начало перестройки высшего образования в	Российско-украинские связи в истории	Вып. 3. С. 271-282

		СССР и Украине (1987-1988 гг.)	естествознания й техники. – Москва: Акварель, 2016.	
51.	Степашко В.О.	Самооцінювання результатів діяльності вищого навчального закладу як інструментарій забезпечення якості вищої освіти	Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doswiadczenie. – 2016. – Lodz: Wydawnictwo Naukowe Wyzszej Szkoły Informatyki i Umiejetnosci.	№1 (5). С. 185-191.
52.	Степашко В.О.	Синергетический подход к функционированию системы государственно-общественного управления качеством национального высшего образования	European Journal of education and Applied Psychology. – 2016.	№1. – С. 67-74.
	Стрілець О.В.	Розвиток творчої активності у студентів мистецьких дисциплін	збірник наукових статей. Міжнародна науково-практична конференція. Педагогіка – 2016. С –140. Люблін.	С. 15-21
53.	Товкайло Т. І.	Тенденции ударения морфемы -ик и ее производных у существительных мужского рода современного украинского языка	Economics, management, lav: problems of establishing and transformation. – Dubai, UAE, 2016.	Р. 389-392.
54.	Товкайло Т.І.	Семантичні зміни праслов'янських дієслів на позначення основних дій і процесів в українській та російській мовах	Economics, management, lav: innovation strategy. – Zhengzhon, China. – 2016.	Р. 357-360.
55.	Товкайло Т.І.	Особенности ударения существительных мужского рода с суффиксами -ар/-яр, -ун в современнолм украинском языке	Prospects for development of education and science: Collection of scientific articles. – 2016.	338-345.
56.	Троценко В.В.	Значение школьной туристской работы в формировании личности подростка	Анализ научных исследований //Курорты. Сервис. Туризм. – 2016.	№1 (30). С. 129-133
57.	Харченко Н. В.	О подходе к	Деятельностный ум: от	С. 261-262

		психолингвистической диагностике развития аудирования у детей дошкольного возраста	гуманитарной методологии к гуманитарным практикам. – М. : Издательство «Канцлер», 2016.	
58.	Харченко Н.В.	Психолого-педагогічні аспекти розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм вищої освіти (у співавторстві з Л.О. Калмиковою та Г.В. Калмиковим)	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Aktualne naukowe Problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka». – Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016.	P. 22-27.
59.	Харченко Н.В.	Вопросы художественно-эстетического восприятия в творческом наследии А.В. Запорожца как психолого-педагогическая основа личностно-языкового развития ребёнка	Актуальные проблемы образования и науки: традиции и перспективы. – М. : НИИ школьных технологий, 2016.	С. 173-177
60.	Харченко Н.В.	Формирование у детей дошкольного возраста внутренней речи в процессе развития аудирования	Инновационная деятельность в дошкольном образовании – Ярославль-Москва : Издательство «Канцлер», 2016.	С. 260-267
61.	Харченко Н.В.	Problem of Understanding in the Psychology Science	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Aktualne naukowe Problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka». – Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016.	P. 48-52.
62.	Харченко Н.В.	Психологическое сопровождение развития аудирования дошкольников в единстве с когнитивными процессами:	Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы. – Барановичи : БарГУ, 2016. – Барановичи : БарГУ, 2016.	С. 197-200

		интегрированный поход		
63.	Химич Н.Є.	Організація життя дітей в американському дошкільному закладі (за матеріалами міжнародного проекту)	Новината за напреднали наука – 2016. – София : «Бял ГРАД-БГ» ООД.	Том 6. – С. 79-86
64.	Чижма Д.М.	Self-regulation as structural component of personality	Zbior artykulow naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Aktualne naukowe problem.Rozpatrzenie, Decyzja, praktyka» (30.03.2016-31.03.2016) – Warszawa:Wydawca: Sp / z o.o. «Diamond trading tour»,2016.	P. 61-67.
65.	Шапран О.І.	Анализ современных научных подходов к классификации корпоративных ключевых компетенций	Годишник на висше училище по мениджмънт. – Т. IX. – Дванадесета международна научна конференция «Съвременната наука, бизнесът и образованието». – Добрич: Издателство на ВУМ, 2016.	С. 170-177.
66.	Шимченко Л.А.	Информационная модель экономического развития Украины: реалии создания	Актуальные проблемы экономических, юридических и социальных наук, Пермь: «Пермский институт экономики и финансов», 2016.	С. 87-91
67.	Яценко Л.В.	Формирование личности ребенка в процессе гендерной социализации	Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы. Сборник материалов VII Международного научно-практического семинара (Барановичи, 24-25 марта 2016 года). – Барановичи, БарГУ. – 2016.	С. 200-203.

VII. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених

На сьогодні система науково-дослідної роботи студентів, як складова професійної підготовки фахівців у нашому ВНЗ, спрямована на формування і реалізацію творчих здібностей майбутніх фахівців та здійснюється за трьома основними напрямками: науково-дослідна робота в навчальному процесі; науково-дослідницька робота студентів у позанавчальний час; науково-організаційні заходи (конференції, конкурси, олімпіади тощо).

Науково-дослідна робота студентів у позанавчальний час є продовженням навчально-дослідної діяльності і ефективним засобом об'єктивного вияву обдарованої студентської молоді, реалізації її творчих здібностей, стимулювання потреби у творчому оволодінні знаннями, активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Наукова студентська робота в нашому ВНЗ спрямована на виховання лідерських якостей у студентів. Така тактична мета здійснюється через ряд спільних навчально-наукових проєктів, які відображуються в різних рішеннях ректорату. Прикладом може бути університетський наказ №38 від 20.03.2014 р. «Про нарахування балів за наукову роботу студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу», спрямований на підтримку наукових пошуків студентів. Головною метою даного наказу є мотивація студентства до науково-дослідної роботи у стінах нашого ВНЗ. Зміст наказу чітко регламентує порядок та послідовність дій студентства в організації та участі студентських науково-практичних круглих столів, конференцій та в підсумку отриманні заслужених балів за наукову роботу.

Студентська наукова робота у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» здійснюється й удосконалюється як у напрямі традиційних, так і нових форм.

Об'єднує студентів, які займаються науково-дослідною роботою, наукове студентське товариство університету (НСТ).

Студенти беруть активну участь в олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях різного масштабу і географії, що дає можливість презентувати свій заклад на ринку освітніх послуг, обмінятися думками, ознайомитися з найкращими зразками системи підготовки фахівців.

У лютому-березні 2016 року в університеті було проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади за 21 спеціальностями, у якому взяло участь 968 студентів. Переможцями I етапу олімпіади стали 52 студенти, які були рекомендовані до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади. Переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади 2016 року стали 10 студентів університету.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук взяли участь 38 студентів університету за 25 спеціальностями. Переможцями II туру конкурсу стали 12 студентів університету.

17-18 березня 2016 року на базі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук з галузі «Історичні науки». На конкурс надійшло 106 робіт із 56 вищих навчальних закладів. До II етапу було відібрано роботи 27 студентів з 27 вишів. Серед нагороджених є студент історичного факультету нашого університету – Островик Дмитро Андрійович, який отримав диплом II ступеня (науковий керівник – к. іст. н., доц. В. О. Сіропол).

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» став базовим для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Географія», що відбулася 20-22 квітня 2016 року, у якій узяли участь 52 студенти із 22 ВНЗ України. Серед нагороджених є студентка природничо-технологічного факультету нашого університету – Олійник Катерина Володимирівна, яка отримала диплом II ступеня (науковий керівник – к. і. н., доц. К. В. Ковальська).

Провідною формою, за допомогою якої у студентів поглиблюються відповідні знання, уміння та навички здійснення дослідної діяльності, є студентські наукові гуртки і проблемні групи, у процесі роботи яких вони активно залучаються до виконання кафедральної тематики шляхом реалізації конкретних науково-дослідних проєктів, що базуються, у свою чергу, на багатому науковому досвіді професорсько-викладацького складу. Станом на 01.12.2016 р. в університеті успішно функціонують 14 наукових гуртків і 90 проблемних груп. До наукової діяльності залучено 1152 студенти, що становить близько 36% від загальної кількості студентів денної форми навчання. Усього ж науково-дослідною роботою займається 1910 студентів, що становить 68.1% від контингенту студентів стаціонару.

Таблиця 34

Основні показники участі студентів у науково-дослідній роботі у 2016 р.

Науково-організаційні підрозділи	Кількість підрозділів	Кількість студентів, які брали участь
Наукові гуртки	14	160
Проблемні групи	90	934
Навчально-наукові центри	7	140
Науково-дослідні лабораторії, служби	15	501
Студентські наукові товариства факультетів	7	1910

Робота викладачів університету, керівників наукових гуртків та проблемних груп знаходить відображення наукових здобутках студентів. Це, перш за все, виявляється в щорічному зростанні кількості наукових публікацій студентів та магістрів. У 2016 році кількість студентів, які брали участь у конференціях становить – 784, кількість публікацій – 805, з них одноосібних – 718 статей, у співавторстві – 87.

Вагоме значення в системі науково-дослідної роботи студентів має написання кваліфікаційних робіт, що забезпечує поглиблення і розширення теоретичних знань, практичних умінь, удосконалення навиків самостійної роботи студентів, творчої діяльності та наукових досліджень; включає вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду тощо.

У звітному році було захищено 1170 студентську наукову роботу (864 бакалаврських, 306 дипломних та 0 магістерських робіт).

Таблиця 35

НДР студентів у ході виконання кваліфікаційних робіт

Рік	Денна	Заочна	Разом
Вид роботи			
Магістерські	-	-	-
Дипломні	195	111	306
Бакалаврські	491	373	864
Усього	686	484	1170

Також одним із найбільш вагомих показників якості науково-дослідної роботи студентів у ВНЗ є наукові студентські конференції. Протягом 2016 року їх було проведено 13. Серед них: 1 – міжнародна, 3 – всеукраїнських.

В університеті успішно функціонує Рада молодих учених. Вона сприяє формуванню умов для підвищення й реалізації творчої, професійної та громадської активності молодих учених; здійснює пошук і підтримку талановитих дослідників серед молодих учених

університету; сприяє науково-дослідній, освітньо-виховній роботі молодих учених; приймає активну участь в організації та розвитку міжвузівського, міжнародного, наукового та культурного співробітництва молодих учених.

У 2016 р. чисельність молодих науковців становила 116 осіб, з них науковий ступінь кандидата наук мають 55 особи, доктора наук 2 особи.

У звітному 2016 р. присудити премію Президента України для молодих вчених Демуз Інні Олександрівні - докторові історичних наук, завідувачеві кафедри державного вищого навчального закладу "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди за роботу "Наукові товариства на теренах України XIX - початку XX ст.: полілог учених і епох":

Кандидат історичних наук, керівник навчально-наукового центру усної історії Т. Ю. Нагайко, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології В. В. Коцур стали ініціаторами проведеного 18 жовтня 2016 р. V Всеукраїнського історико-культурологічного форуму «Сікорські читання». Ідея та мета форуму: вшанування подвижницької діяльності відомого музейного діяча Героя України Михайла Івановича Сікорського та сприяння розвитку наукових та творчих ініціатив у сфері історичної науки, культури та мистецтва.

Над фундаментальними і прикладними дослідження в рамках виконання науково-дослідних тем, що фінансуються з державного бюджету працює 7 молодих учених (кандидат економічних наук, доцент Л.М.Яременко, кандидат економічних наук, доцент Л.Ю.Леваєва, кандидат економічних наук, доцент Н.М.Євтушенко, кандидат історичних наук С.М. Кикоть, кандидат політичних наук В.В. Коцур, кандидат історичних наук О.М.Миздренко, кандидат історичних наук К.С.Варивода).

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	70,5%	113	37%
2013	71%	104	37%
2014	71,2%	104	52%
2015	65%	145	56%
2016	68,1%	116	48%

VIII. Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

Навчально-науковий Центр усної історії

(керівник – кандидат історичних наук Т. Ю. Нагайко)

Основними напрямками діяльності центру є:

- ✓ накопичення, опрацювання та введення у науковий обіг джерел усної історії;
- ✓ розробка та апробація методики досліджень у галузі усної та повсякденної історії;
- ✓ реалізація наукових проектів з вивчення історичного минулого України засобами усної історії;
- ✓ співпраця з науковими, навчальними та культурними організаціями у галузі усної історії;
- ✓ організація семінарів, круглих столів, конференцій;

- ✓ розробка тематичних курсів та навчальних програм для студентів вищих навчальних закладів;
- ✓ видання наукових, навчальних і методичних матеріалів;
- ✓ керівництво студентськими науковими роботами;
- ✓ створення електронних інформаційних ресурсів для роботи з джерелами усного походження.

Основні результати діяльності за календарний рік:

II. Організація заходів:

1. Екологічний форум «ЗЦІЛЕННЯ ПЛАНЕТИ» (м. Переяслав-Хмельницький, **24 лютого 2016 р.** Темою форуму стала загроза будівництва ГАЕС у заповідних зонах України.
2. Круглий стіл «Археологія та давня історія Переяславщини» (м. Переяслав-Хмельницький, **2 березня 2016 р.**). У рамках проведеного заходу відбулася презентація монографії переяславського археолога Михайла Роздобудька «Що розповідають та приховують археологічні пам'ятки» та було репрезентовано наукову й навчальну літературу Видавничого дому «Академперіодика».
3. V Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання» (м. Переяслав-Хмельницький, **18 жовтня 2016 р.**).
4. Круглий стіл «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті» («Археологічні комплекси та архітектурні ансамблі історичних пам'яток Переяславщини Х-XXI ст.») (м. Переяслав-Хмельницький, **20 жовтня 2016 р.**).
5. Освітній семінар «Усна історія: суспільно-науковий дискурс». В межах заходу відбулася презентація збірки «Жінки Центральної та Східної Європи у Другій світовій війні: Гендерна специфіка досвіду в часи екстремального насильства» / за наук. ред. Гелінади Грінченко, Катерини Кобченко і Оксани Кісь (Київ, 2015). (м. Переяслав-Хмельницький, **24 жовтня 2016 р.**)

III. Доповіді на конференціях та круглих столах:

1. Міжнародна наукова конференція «Чорнобыльская авария и грамадства: 30 год пасля катастрофы» (м. Мінськ, 15-16 квітня 2016 г.). **Доповідь: Відображення наслідків Чорнобильської катастрофи в роботі «Музею пам'яті Поліського району» у Переяславі-Хмельницькому: меморіальні та усноісторичні практики» (у співавторстві з Юхименко Н.О.).**
2. V Міжнародна науково-практична конференція «Усноісторичні дослідження: сучасні тенденції, напрямки та перспективи» (м. Вінниця 25-27 жовтня 2016 р.). **Доповідь: «Усна історія в Україні: традиція і сучасні практики».**
3. Наукова конференція «Усна історія в епоху змін: соціальні контексти, суспільно-політичні виклики, академічні стандарти» (Харків, 1-2 грудня 2016 р.). **Доповідь: 10 років на ниві усної історії (про діяльність навчально-наукового центру усної історії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»).**

IV. Проекти:

1. Прийнято участь у Міжнародному молодіжному проекті «Німецько-українські зустрічі молоді» у рамках програми «MeetUp!» (м. Переяслав-Хмельницький, 21-28 серпня 2016 р.). У якості запрошеного експерта керівником підрозділу проведено спілкування з учасниками проекту в межах круглого столу.
2. «Ми й українці завдяки нашим В'юнищам: історико-краєзнавчий нарис»/ М. Ю. Чирков; ред.-упоряд. М. Ю. Чирков. – Видавничий проект серії «Краєзнавча бібліотека Переяславщини».

V. Публікації

Видання:

1. Мамітько В.М. Моє життя. Спогади / Василь Миколайович Мамітько; [ред. Т. Нагайко; вступ. ст. В. Кучер]. – Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – 74 с. – (Народна мемуаристика; Вип. 2).
2. «Сікорські читання» : IV Всеукр. історико-культуролог. форум, 13 жовтня 2015 р. / [укл. : Т. Нагайко; стенограм. І.Гайдаєнко, О. Горбовий]; ДВНЗ «Переяслав-Хм. ДПУ імені Григорія Сковороди», ГКПО «Переяславський скарб». – Переяслав-Хмельницький : ФОП Я. М. Домбровська, 2016. – 48 с. : іл.

Статті:

- a. Нагайко Т. Віднайдене джерело з історії Гланишівської церкви // Тарас Нагайко, Людмила Набок / Переяславіка, Вип. 10(12) – Переяслав-Хмельницький – С.
- b. Вовкодав В., Вовкодав С. Віртуальний тур як засіб популяризації музейних експозицій // Вікторія Вовкодав, Сергій Вовкодав / Гуманітарний простір науки: досвіт та перспективи, 12-14 лютого 2016 р. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 1. – С. 28 – 33.

Рецензії:

1. Подорож до Малих Канівців // Культура та життя, №7 19-25 лютого 2016 – С. 10.

VI. Підготовлено до друку:

Видання:

1. **Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті:** Матеріали круглого столу, 16 жовт. 2015 р., м. Переяслав-Хмельницький / [Редкол.: О.В. Колибенко та ін.; упоряд. Т.Ю. Нагайко]. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я.М., 2016. – 300 с. – (Серія «Краєзнавча бібліотека Переяславщини»; Вип. 3).

Статті:

1. Нагайко Т. Навчально-науковий центр усної історії при кафедрі історії та культури України (до 10-ї річниці створення) // Історія університету
2. Нагайко Т. 10 років на ниві усної історії (про діяльність навчально-наукового центру усної історії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»)
3. Нагайко Т. V «Сікорські Читання» у Переяславі // Краєзнавство: науковий журнал. – 2016. – Ч. 3–4
4. Нагайко Т. **Відображення наслідків Чорнобильської катастрофи в роботі «Музею пам'яті Поліського району» у Переяславі-Хмельницькому: меморіальні та усноісторичні практики» (у співавторстві з Юхименко Н.О.)** // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Чорнобильская аварія і грамадства: 30 год пасля катастрофы» (м. Мінськ, 15-16 квітня 2016 г.).
5. Вовкодав В. Панорама музейного життя на сторінках газети «Вісник Переяславщини» (1991 – 2014 рр.) // Вікторія Вовкодав / Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті: Матеріали круглого столу, 16 жовт. 2015 р., (Серія «Краєзнавча бібліотека Переяславщини»; Вип. 3. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – (0.28 д.а.).

VII. Планування подальшої роботи:

1. Робота над внутрішнім проектом «Окупований Переяслав очима свідків».
2. Робота над внутрішнім проектом «Затоплені села Переяславського краю. Свідчення очевидців».
3. Організація та проведення VI Всеукраїнського історико-культурологічного форуму «Сікорські читання».
4. Робота над наповненням сайту «Навчально-науковий центр усної історії». Адреса в інтернеті: <http://oralhistory.webnode.com.ua>

VIII. Співпраця:

Навчально-науковий центр усної історії при кафедрі історії та культури України здійснює співпрацю в галузі виконання наукової пошуково-дослідницької та організаційної роботи з наступними академічними й громадськими організаціями та установами:

- Інститут історії України НАН України;
- Національна спілка краєзнавців України;
- Українська асоціація усної історії (УАУІ);
- Український інститут національної пам'яті.

Навчально-науковий Центр Сквородинознавства (керівник – доктор філологічних наук, професор М.П. Корпанюк)

Метою діяльності Центру Сквородинознавства є поглиблене дослідження й вивчення творчого доробку Г. Сквороди, популяризація його спадщини в країні та поза її межами, широке впровадження її та новітніх наукових даних про філософські, педагогічні й літературні досягнення мислителя в навчально-виховних процесах середніх закладів освіти і вищих навчальних закладів.

У 2016 році Центр працював над підготовкою до Міжнародної конференції «XVIII Сквородинівські читання», що проходить 4-6 жовтня 2016 року. Для цього узгоджене коло учасників заходу. Напрацьовується, узгоджується перспективна тематика зі сквородинознавства на наступні роки за філологічним, філософським, педагогічним, історико-культурним, методичним, краєзнавчим спрямуванням, котра з нового року буде оприлюднена на сайті Центру.

Відредаговано й підготовлено до друку в матеріалах майбутньої конференції надіслані матеріали її учасників, новий переклад українською мовою життєпису Г. Сквороди, написаного Михайлом Ковалинським (перекладачі Віталій Шевченко, Павлина Дунай).

Центр був співорганізатором загальноміського заходу в м. Києві «Сад божественних пісень Григорія Сквороди» в Миському Будинку вчителя 20 квітня 2016 року.

Організовано й проведено загальноуніверситетський студентський конкурс «З Григорієм Сквородою крокуємо у майбутнє» на відзначення 296 річниці від дня народження Г. Сквороди на університетському рівні 3 грудня 2016 року.

Продовжується збір, копіювання малодоступних сквородинознавчих матеріалів, сучасних матеріалів, оприлюднених в періодичній пресі.

Підтримується співпраця на методичному рівні зі школами, музеями, пов'язаними з іменем письменника-філософа, з якими укладені угоди про співпрацю.

Навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань (завідувач – кандидат історичних наук, доцент Л.П. Товкун)

Напрями роботи:

- поглиблено надання навчально-методичної, інформаційної та консультаційної допомоги з питань профілактики інфекційних і соматичних захворювань;
- удосконалено підготовку майбутніх педагогів, вихователів, психологів до впровадження здоров'язбережувальних технологій у загальноосвітніх навчальних закладах;
- проаналізовано моніторинг фізичного розвитку дітей, підлітків і молоді;
- розширено проведення діагностики соматичного і психічного здоров'я дітей, учнівської та студентської молоді;
- практично впроваджено результати експериментальних досліджень у фаховій підготовці вихователів, вчителів, аспірантів, магістрантів;

- удосконалено зміст педагогічної практики студентів із педіатрії, вікової фізіології, шкільної гігієни, психогігієни, гігієни і валеології;

- посилено підготовку і видання підручників, посібників, методичних рекомендацій із медико-біологічних дисциплін і валеології.

Основні результати діяльності за календарний рік У своїй діяльності навчально-методична лабораторія керується основними нормативними та чинними законодавствами України з питань охорони здоров'я та здорового способу життя.

Для проведення дослідження з вивчення рівня здоров'я учнівської та студентської молоді лабораторія оснащена сучасними приладами та методиками дослідження.

Результати досліджень та рекомендації щодо корекції стану здоров'я студентів обговорювалися на засіданнях кафедри медико-біологічних дисциплін і валеології.

Аналіз результатів дослідження висвітлювався в наукових статтях викладачів кафедри: Коцур Н.І., Товкун Л.П., Кебкало Т.Г., Годун Н.І., Палієнко О.А., Горденко С.І., Вариводи К.С., Миздренко О.М., Козубенко Ю.О.

У 2015-2016 н.р. підготовлено **2 навчально-методичні посібника:**

1. Горденко С.І. Охорона праці в галузі: навч. метод. посіб. / С. І. Горденко. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2016. – 156 с.

2. Палієнко О.А. Вікова фізіологія, валеологія, шкільна гігієна і безпека життєдіяльності: методичний посібник. Видання 1-ше / О.А. Палієнко. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – 66 с.

За результатами досліджень членів лабораторії підготовлено статті:

7 статей у виданнях включених до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз (Index Copernicus, Scholar Coogole, CiteFactor, РИНЦ):

1. Коцур Н.І. Екологічні ризики і здоров'я людини: сучасні проблеми та шляхи розв'язання / Н.І. Коцур, // Молодий вчений: науковий журнал. - №9(36.1) вересень, 2016. – С. 91-94.

2. Товкун Л.П. Внесок учених-гігієністів у розвиток дієтичного харчування в Україні (20-30-ті рр. ХХ ст.) / Л.П. Товкун // Молодий вчений. – 2016. – № 1 (28) січень. – Ч. 2. – С. 12-15.

3. Горденко С.І. Основні принципи та методи забезпечення безпеки життєдіяльності людини / С.І. Горденко // Молодий вчений. – 2016. – № 9.1 (36.1) вересень. – С. 54.

4. Варивода К.С. Інформаційна безпека підлітків в Інтернет мережі / К.С. Варивода // Молодий вчений. – 2016. – №3. – С. 365 – 368.

5. Козубенко Ю.Л. Особливості проведення занять з лікувальної фізичної культури при гіпертонічній хворобі / Ю.Л. Козубенко // Молодий вчений. – №5, 2016. – С. 340–344.

6. Єрічева Т.Ю. Підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін до роботи в умовах потенційних небезпек / Т.Ю. Єрічева // Молодий вчений. – 2016. - №36.1. – С. 66-71.

7. Миздренко О.М. збереження індивідуального здоров'я підлітків шляхом формування навичок здорового способу життя / О.М. Миздренко // Молодий вчений. – 2016. - №36.1. – С. 118-122.

– **1 стаття у фахових виданнях:**

1. Коцур Н.І. Формування санітарно-профілактичного напрямку охорони здоров'я в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) / Н.І. Коцур // Переяславський літопис. – Вип. 9. – Переяслав-Хм., 2016. – С. 150-157.

– **7 статей у збірниках наукових праць і матеріалах конференцій:**

1. Коцур Н.І. Оздоровчі технології в попередженні порушень репродуктивного здоров'я дівчат-підлітків / Н.І. Коцур // Валеологія: сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку: тези доп. ХІV міжнародної науково-практичної конференції, 14

квіт. – 16 квітн. 2016 р. ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – Харків-Дрогобич, 2016. – С. 186-190.

2. Коцур Н.І. Профілактичні технології професора С.А. Томіліна (1877-1952) та їх втілення в умовах поширення соціальних хвороб ХХІ ст./ Н.І. Коцур // Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали ХІ Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, м. Київ, 16 травн. 2016 р. – Вінниця, 2016. – С.141-143.

3. Товкун Л.П. Професор Л.М.Горовіц-Власова (1879–1941) та її внесок у розвиток гігієни в Україні та за її межами / Л.П. Товкун // Історичні, економічні, правові, соціально-філософські та освітні аспекти розвитку охорони здоров'я : матеріали ІІІ Міжнародної наукової Інтернет-конференції, 2-9 листоп. 2015 р., / Харк. Нац. мед. ун-т ; [редкол. : І.Ю. Робак, Г.Л. Демочко]. – Х. : ФОП Панов А. М., 2015. – С. 159-161.

4. Товкун Л.П. Психофізіологічні особливості наслідків насилля у дітей / Л.П. Товкун // Матеріали ХХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 20. – С. 151-153.

5. Товкун Л.П. Інформованість студентської молоді про шкідливий вплив вживання алкоголю і тютюнопаління на репродуктивне здоров'я / Л.П. Товкун // Репродуктивне здоров'я в інформаційному суспільстві: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної науково-практичної Інтернет-конференції, 9 червня 2016 р., м Київ / [за заг. ред. Л.Л. Ляхоцької] – НАПН України, Ун-т менедж. Освіти – Український відкритий університет післядипломної освіти. – К., 2016. – С. 21.

6. Горденко С.І. Вплив інформаційної культури на формування уявлень про інформаційну безпеку особистості / С.І. Горденко // VI Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді ХХІ сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи» 29-30 вересня 2016. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – С. 26-31.

7. Годун Н.І. Види порушень опорно-рухового апарату у дітей та методи їх корекції / Н.І. Годун // «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді ХХІ сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи»: зб. Матеріалів Міжнарод. наук. практ. Інтернет-конф., 29–30 вер. 2016 р. – С. 87-91.

Під керівництвом працівників лабораторії студентами 4-6 курсів сп. «Біологія» проводилися дослідження з вивчення: психічного здоров'я школярів (Куріленко С.В.), біоритмологічної організації розумової працездатності школярів Осьмак М.), небезпеки захворювань крові у школярів (Сагло Н.), стану поширеності порушення постави учнів підліткового віку і рівень теоретичної підготовки з проблем плоскостопості (Авраменко Ю.В.); рівень обізнаності старшокласників із проблемами статевого виховання та завдання школи щодо його покращення (Вовк М.); стану дотримання здорового способу життя учнями підліткового віку та шляхи його покращення (Кравченко Д.); рівня фізичної підготовленості студентів (Кулікова В.С.); організації харчування сучасних школярів (Набухотна Н.В.); психологічної готовності першокласників до школи (Швець О.М.); ставлення молоді до свого здоров'я і до здоров'я майбутніх дітей (Юшкевич Т.І.); рівня схильності до депресій у підлітковому віці (Яблонська І.В.); регуляторну функцію нервової системи школярів (Січкарь Б.), функціонального стану серцево-судинної системи дітей шкільного віку (Литвин І.В.), харчового раціону школярів підліткового віку (Різнюк Ю.В., Плясун І.В.), рівня фізичної працездатності студентів (Бульботка О.П.), оцінки функціональних показників серцево-судинної системи дітей (10-15 років) (Мялик Н.П.), фізичного розвитку учнів ПТНЗ (Кривошея С.А.), постави школярів (Топорівська О.М.), морфо функціонального стану дихальної системи підлітків 14-17 років (Філюк Т.І.).

Результати досліджень дипломних робіт друкувалися у:

– науковому журналі «Молодий вчений»:

1. Куріленко С.В. Оцінка психічного здоров'я школярів за психологічними та медичними критеріями / Н.І. Коцур, С.В. Куріленко // Молодий вчений. – 2016. - №36.1. – С. 99-102.

– збірнику студентських наукових робіт (Переяслав-Хмельницький, 2016):

1. Бутенко Н. Тютюнопаління як соціальна проблема: шляхи профілактики / Н. Бутенко // Збірник студентських наукових робіт, – Переяслав-Хм.: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – Вип. 7. – С. 16-19. (науковий керівник – професор Н.І. Коцур);

1. Новіков В. Сучасний нормативно-методологічний супровід фізичної культури в загальноосвітній школі / В. Новіков // Збірник студентських наукових робіт, – Переяслав-Хм.: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – Вип. 7. – С. 49-55. (науковий керівник – доцент Т.Г. Кебкало);

2. Осьмак М. Біоритмологія в навчальному процесі загальноосвітньої школи / М. Осьмак // Збірник студентських наукових робіт, – Переяслав-Хм.: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – Вип. 7. – С. 58-62. (науковий керівник – професор Н.І. Коцур);

2. Привар Л. Вплив харчування на здоров'я школярів / Л. Привар // Збірник студентських наукових робіт, – Переяслав-Хм.: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – Вип. 7. – С. 69-73. (науковий керівник – доцент Т.Г. Кебкало);

3. Сагло О. Діагностика та профілактика захворювань крові дітей підліткового віку / О. Сагло // Збірник студентських наукових робіт, – Переяслав-Хм.: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – Вип. 7. – С. 77-82. (науковий керівник – доцент Т.Г. Кебкало);

– збірнику матеріалів VI Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи», (Переяслав-Хмельницький, 2016 р.):

1. Осьмак. М. Біоритмологічна організація розумової працездатності школярів / М. Осьмак // Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи. - Переяслав-Хмельницький, 2016. – С. 167-171. (науковий керівник – професор Коцур Н.І.);

2. Сагло Н. Небезпека захворювань крові у школярів для здорового функціонування організму / Н. Сагло // Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи. - Переяслав-Хмельницький, 2016. – С. 180-184. (науковий керівник – доцент Т.Г. Кебкало);

– збірнику матеріалів XXI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку», (Переяслав-Хмельницький, 2016 р.):

1. Панченко І. Шкільна втома: причини, наслідки, профілактика / І. Панченко // Матеріали XXI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 21. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 3-5. (науковий керівник – доцент Л.П. Товкун);

– збірнику матеріалів XXII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку», (Переяслав-Хмельницький, 2016 р.):

1. Білокур І. Здоров'язберігаючі технології в сучасних загальноосвітніх навчальних закладах / І. Білокур // Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 22. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 3-5. (науковий керівник – доцент Л.П. Товкун);

2. Бульботка О.П. Раціональне харчування як засіб відновлення працездатності // Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 22. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 3-5. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

3. Топорівська О.М. Характеристика методів дослідження опорно-рухового апарату молодших школярів / О.М. Топорівська // Матеріали XXII Всеукраїнської

науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 22. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 3-5. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

– збірника матеріалів ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку», (Переяслав-Хмельницький, 2016 р.):

1. Кравченко Д. Здоровий спосіб життя як головний чинник впливу на здоров'я людини / Д. Кравченко // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 5-7. (науковий керівник – доцент Л.П. Товкун);

2. Безпалько І. Вплив сну на психічне здоров'я людини І. Безпалько // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 3-5. (науковий керівник – доцент Л.П. Товкун);

3. Яблонська І. Депресії у підлітковому віці як порушення здоров'я / І.Яблонська // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 9-11. (науковий керівник – доцент Л.П. Товкун);

4. Січкарь Б. Особливості вищої нервової діяльності школярів / Б.Січкарь // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 20-22. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

5. Литвин І. Вплив розумового навантаження на функціональний стан серцево-судинної системи / І. Литвин // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 9-12. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

6. Різник Ю.В. Вплив генно-модифікованих продуктів харчування на стан здоров'я підлітків / Ю.В. Різник // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 18. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

7. М'ялик Н.П. Використання здоров'язберігаючих технологій в профілактиці серцево-судинних захворювань / Н.П. М'ялик // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 14-16. (науковий керівник – доцент Ю.О. Гріненко);

8. Кривошея С.А. Оцінка фізичного розвитку підлітків за антропометричними показниками / С.А. Кривошея // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 14-16. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

9. Плясун І.В. Наслідки незбалансованого харчування в підлітковому віці / І.В. Плясун // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 14-16. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун);

10. Філюк Т.І. Взаємозв'язок фізичного здоров'я школярів з функціональним станом системи дихання / Т.І. Філюк // Матеріали ХХІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та

перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Вип. 23. - Переяслав-Хмельницький, 2016. - С. 14-16. (науковий керівник – доцент Н.І. Годун).

29-30 вересня 2016 р. на базі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» проведена VI Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи».

Конференція проходила в рамках плану наукових заходів Міністерства освіти і науки України на 2016 р. за сприянням Міністерства освіти і науки України, Національної Академії педагогічних наук України, Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Європейської Асоціації наук з безпеки (Польща), Міжнародної Академії безпеки життєдіяльності, а також виконанням положень Міжнародного проекту «ЕкоBRU».

У рамках міжнародної співпраці Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди з Європейською асоціацією наук із безпеки це вже 115 конференція.

У рамках міжнародної співпраці польськими науковцями було прочитано лекції для студентів і викладачів університету, які входять до Європейської асоціації наук з безпеки, що склало курс підвищення кваліфікації. Зокрема, Лешек Коженювські прочитав лекції на такі теми: «Сек'юритологія як наука з безпеки в Європі», «Об'єктивний характер загроз. Класифікація загроз», «Динамічний континуум станів безпеки», «Безпека як освітня спеціальність в польських університетах»; Зенон Войтаніс: «Захист наукової інформації в науковому інституті в Польщі»; Вітольд Зих: «Сучасні проблеми вищої освіти в Польщі». Польські науковці із задоволенням відповіли на запитання присутніх.

Матеріали конференції опубліковані у збірнику наукових праць ДВНЗ «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи» (Переяслав-Хмельницький, 2016) і науковому журналі «Молодий вчений» (№ 9.1 (36.1), вересень, 2016) та розташовані на сайті університету. За результатами проведення конференції подано звіт до наукового відділу університету.

Практичне застосування наукових розробок. Результати теоретичних та експериментальних досліджень членів лабораторії використовуються у фаховій підготовці вихователів, педагогів. Зокрема, проведені дослідження функціонального стану серцево-судинної системи, оцінка фізичного розвитку школярів використовуються при викладанні дисциплін «Вікова фізіологія», «Гігієна» та «Шкільна гігієна». Питання щодо впровадження здоров'язбережувальних технологій в умовах загальноосвітніх навчальних закладах і сучасний стан харчування, поширення шкідливих звичок, репродуктивного здоров'я молоді використовуються при викладанні таких навчальних дисциплін, як «Валеологія», «Психогігієна», «Шкільна гігієна». Питання безпеки людини використовуються під час викладання дисциплін: «Охорона праці», «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист».

Наукові розробки членів лабораторії застосовуються в практичній діяльності вихователів, педагогів, психологів. Зокрема, наукові розробки професора Н.І. Коцур з питання адаптації дітей шестирічного віку до навчання в школі, оцінки фізичного і психічного здоров'я дошкільнят застосовуються вихователями ДНЗ Київщини. Наукові розробки Н.І. Коцур, Товкун Л.П., К.С. Вариводи із питань здоров'язбережувального супроводу, впровадження здоров'язбережувальних технологій і безпеки життєдіяльності мають практичне застосування в загальноосвітніх навчальних закладах. Навчально-методичні посібники Н.І. Коцур, Л.П. Товкун, К.С. Вариводи, Т.Г. Кебало, О.А. Палієнко, С.І. Горденко використовуються у вищих навчальних закладах для студентів педагогічних спеціальностей.

Напрями співпраці з іншими структурними підрозділами та науково-дослідними установами. Лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань співпрацює з провідними вузами та науково-дослідними установами: Європейською асоціацією наук з безпеки життєдіяльності (Польща), Міжнародною Академією безпеки життєдіяльності, Академією безпеки та основ здоров'я, Міжнародною Академією культури безпеки, екології і здоров'я з питань безпеки та охорони здоров'я дітей, підлітків та молоді; ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»; з кафедрою комунальної гігієни та екології людини Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця з проблеми фізіолого-гігієнічного супроводу навчального процесу; з **Національним українським державним медико-соціальним центром ветеранів війни з питань фізичної реабілітації внаслідок отриманих травм і хвороб.**

Навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань також тісно співпрацює з навчально-виховними закладами Київщини. Впровадження здорового способу в навчально-виховний процес лабораторія здійснює в тісній співпраці з дошкільними установами та загальноосвітніми школами міста Переяслав-Хмельницького. Результатом цієї співпраці є реалізація міжнародного проекту «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю в Україні». На основі підписаних угод із ЗОШ №1, ЗОШ №4, ЗОШ №2 м. Переяслава-Хмельницького, ДНЗ №10 «Любавонька», ДНЗ №9 «Сонечко» здійснюється діяльність щодо питань збереження і зміцнення фізичного, духовного, психічного та соціального здоров'я учнів 1-11 класів.

***Навчально-методична лабораторія «Психолінгвістика розвитку дитини»
(завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Н.В. Харченко)***

Напрями роботи. Діяльність лабораторії у 2016 році здійснювалася за навчально-методичним, науково-дослідним, організаційним та міжнародним напрямками.

Навчально-методична робота була спрямована на виконання таких видів діяльності:

1) удосконалення навчального процесу за спеціальністю “Дошкільна освіта” за програмою навчального курсу “Психолінгвістика” (автор програми проф. – Л.О. Калмикова);

2) удосконалення змісту робочих програм з таких навчальних дисциплін, як: “Професійно-мовленнєва комунікація педагога”, “Психолого-педагогічні технології розвитку дітей дошкільного віку”, “Розвиток художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку” (доц. Н.В. Харченко), “Основи дефектології та логопедії” (к.п.н. І.В. Мисан), “Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку”, “Література іноземної мови для дітей дошкільного віку” (доц. Н.В. Харченко);

3) поповнення й удосконалення тестової бази з навчальних дисциплін: “Психолінгвістика”, “Професійно-мовленнєва комунікація педагога”, “Розвиток художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку”, “Література іноземної мови для дітей дошкільного віку”;

4) удосконалення психолінгвістичних методик, що використовуються на педагогічних практиках як у місцевих дошкільних навчальних закладах і ВНЗ, так і в освітніх закладах різних міст України (Прилуки, Драбів, Київ тощо);

5) поповнення списку наукових та навчально-методичних джерел новими надходженнями для написання студентами магістерських, дипломних, бакалаврських і курсових робіт з психолінгвістики, дитячої психології та дошкільної лінгводидактики;

6) проведення консультацій для студентів щодо розробки ними експериментальних діагностувальних та корекційно-розвивальних методик з метою написання науково-навчальних дослідних робіт;

7) систематичне надання студентам і вихователям ДНЗ міста, Київської, Чернігівської, Черкаської областей науково-методичної допомоги з питань розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.

Змістом науково-дослідної роботи були такі види діяльності:

1) проведення експериментальної (психолінгводиagnostичної) роботи в дошкільних навчальних закладах міста (“Сонечко”, “Берізка”, “Любавонька”, “Золотий ключик”) та інших містах України (Прилуки, Київ, Драбів та ін.) з розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку, зокрема: аудіювання (Н.В. Харченко, О.А. Шафран), говоріння (О.І. Чернякова, О.М. Савчин, Ю.В. Кролівець), лексико-семантична робота (І.О. Біганська, З.Т. Скорофатова), робота над фразеологізмами (І.В. Мисан), металінгвістичний розвиток (С.Д. Дем’яненко), обробка отриманих емпіричних даних та їх узагальнення;

2) впровадження авторських психолінгвістичних і лінгводидактичних методик в практику роботи ДНЗ;

3) створення нових психолінгвістичних експериментальних методик з розвитку мовлення дошкільників;

4) організація і проведення констатувального експерименту з діагностики аудіативних операцій дітей старшого дошкільного віку (доц. Н.В. Харченко);

5) здійснення рецензування наукових статей, що надходили до збірника наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics”, а також дисертаційних досліджень (проф. Л.О. Калмикова, Н.В. Харченко);

6) написання наукових статей та тез доповідей.

Організаційна робота передбачала:

1) підготовку документів для перереєстрації збірника наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics” за спеціальністю “Філологія”;

2) здійснення інформаційно-змістового поповнення сайту збірника наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics”;

3) розробку змісту інформаційних листів про проведення XI Міжнародної науково-практичної конференції «Психолінгвістика в сучасному світі» та їх розсилку за електронними адресами та через мережу Internet.

4) організацію та проведення XI Міжнародної науково-практичної конференції “Психолінгвістика в сучасному світі” (робота організаційного комітету, підготовка та випуск програми, а також тез конференції);

5) видання двох збірників наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics” (Вип. 19(1), 19(2) / 2016; Вип. 20(1), 20(2) / 2016);

6) видання збірника тез XI Міжнародної науково-практичної конференції “Психолінгвістика в сучасному світі – 2016”;

7) організацію зовнішнього рецензування статей до збірника наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics” (Вип. 19 (1, 2), Вип. 20 (1, 2) / 2016);

8) здійснення роботи щодо представлення збірника наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics” у наукометричних базах та відкритих системах (архівування наукових статей);

9) поповнення бібліографічного каталогу лабораторії новими монографіями, посібниками, ксерокопіями статей з актуальних проблем психолінгвістики для вивчення їх професорсько-викладацьким складом, аспірантами, магістрами, студентами;

10) упорядкування матеріалів збірників наукових праць “Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics” з метою їх використання у навчальному процесі вишу;

11) створення електронних версій номерів Збірника для передачі їх в Національну бібліотеку України імені В.І. Вернадського та міжнародні наукометричні бази.

Міжнародна діяльність присвячувалася подальшій реалізації існуючих міжнародних домовленостей шляхом виконання таких видів роботи:

1) оприлюднення результатів наукових досліджень на Міжнародних науково-практичних конференціях та семінарах (Барановичі, Рига, Москва, Санкт-Петербург, Рязань, Гданськ, Варшава);

2) залучення до участі в XI Міжнародній науково-практичній конференції “Психолінгвістика в сучасному світі – 2016” як постійних її учасників, так нових зарубіжних учених, зокрема: к. філол.н., доцента О. Капранова (Норвегія).

4. Основні результати діяльності за календарний рік.

1) захищені дисертації – **1** (К.Г. Якушко; науковий керівник – д.психол.н., професор Л.О. Калмикова);

2) надруковано статті у збірниках, що входять до міжнародних наукометричних баз – **6** (Л.О. Калмикова, Н.В. Харченко, І.В. Мисан, І.В. Волженцева);

3) статті у зарубіжних виданнях – **19** (Л.О. Калмикова, Н.В. Харченко, І.В. Мисан, О.А. Шафран, Л.П. Рудківська);

4) участь у конференціях та семінарах різних рівнів, зокрема: **10** Міжнародних науково-практичних конференцій.

4. Співробітниками лабораторії взято участь у таких наукових заходах: *Міжнародних науково-практичних конференціях*: 9th International Scientific conference «Theory for practice in the education of contemporary society» (Riga, Latvia, April, 14-15), «Психолінгвістика в сучасному світі – 2016» (20-21 квітня 2016), «Aktualne naukowe Problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka» (Gdańsk, 30.03.2016-31.03, 2016), «Актуальные проблемы образования и науки: традиции и перспективы» (Ярославль-Москва, 6-7 апреля, 2016), «Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы» (Барановичи, 24-25 марта 2016), «Aktualne naukowe Problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka» (Warszawa, 30.05.2016-31.03.2016), XVIII Международный симпозиум по психолінгвістике и теории коммуникации (Москва, 24-26 мая 2016), «Онтолінгвістика – наука XXI века» (Санкт-Петербург, 23-26 марта, 2016), “Инновационная деятельность в дошкольном образовании” (Москва – Пушкино, 6-7 апреля 2016), «Забезпечення якісної підготовки майбутніх бакалаврів дошкільної освіти в процесі використання сучасних технологій» (Хмельницький, 2 жовтня, 2015) та ін.

5. Практичне застосування наукових розробок. Наукові розробки членів лабораторії широко впроваджуються в практику роботи ДНЗ України, зокрема: “Діагностико-розвивальна програма з розвитку мовленнєвої діяльності дошкільників” (автор проф. Л.О. Калмикова) в ДНЗ № 29 м. Прилуки, ЦРД “Сонечко” смт. Драбова, Черкаської обл. тощо; “Лінгводидактичний словник фразеологізмів і методика збагачення мовлення дітей старшого дошкільного віку фразеологізмами” (автор І.В. Мисан) в ДНЗ “Сонечко”, “Любовонька” м. Переяслава-Хмельницького, ДНЗ “Ластівка” м. Хмельницького, ЦРД “Сонечко” смт. Драбова, Черкаської обл., Школи раннього розвитку “Мандаринка” м. Києва та ін.

Запропоновані методики й психотехнології надали позитивний ефект у розвитку мовлення дітей, що засвідчувалося якісними змінами, що відбулися у сформованості мовленнєвих умінь і навичок дошкільників.

6. Напрями співпраці з іншими науково-дослідними установами:

1. Спільна участь членів лабораторії та співробітників Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Інституту мовознавства РАН, Інституту психології РАН, Ризької Академії педагогіки та управління освітою, Міжнародної академії наук педагогічної освіти, Інституту психолого-педагогічних проблем дитинства РАО, у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях.

2. Участь співробітників Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, РАО, РАН в редакційній раді збірника наукових праць “Психолінгвістика. Psycholinguistics”.

3. Участь Л.О. Калмикової – дійсного члена МАНПО, Н.В. Харченко та С.Д. Дем'яненко – член-кореспондентів МАНПО в роботі Міжнародної академії наук педагогічної освіти.

4. Виконання Л.О. Калмиковою у МАНПО обов'язків академіка-секретаря регіонального відділення МАНПО.

5. Проведення спільних міжнародних конференцій.

***Лабораторія духовного розвитку особистості
(завідувач – кандидат психологічних наук, доцент Н.Є. Химич)***

Протягом року лабораторією духовного розвитку особистості проводилася ґрунтовна організаційна, навчально-методична та науково-дослідна робота за такими напрямками:

- відродження духовних традицій української нації, її святинь;
- забезпечення духовного піднесення освітньо-виховного процесу вузу;
- організація досліджень у галузі духовно-морального виховання підростаючого покоління;
- вдосконалення фахової кваліфікації студентів та професорсько-викладацького складу університету;
- організація творчих зв'язків з іншими навчальними закладами та науковими установами.

Зокрема, облаштовано приміщення лабораторії новими методичними посібниками.

Протягом року лабораторією проведено такі заходи:

1. 22 квітня 2016 року спільно з деканатом ФПП та кафедрою педагогіки і методики дошкільної освіти проведено благодійну акцію «Дитинство: крок у майбутнє» під гаслом: «Подаруй посмішку дітям».
2. Протягом січня, лютого, березня 2016 року проводилися виїзні методичні семінари в межах міста та області з проблем впровадження основ духовності у практику роботи шкіл та дитячих садків.
3. 15 березня 2016 року на базі лабораторії проведено Всеукраїнський круглий стіл на тему: «Деструктивний вплив сект на свідомість людини» ;
4. Всеукраїнський науково-практичний семінар на тему: «Виховання духовної культури особистості в дошкільному дитинстві» (10 червня 2016 р.).
5. У травні 2016 року – організовано екскурсії до музеїв міста (Музей Заповіту, Музей народної архітектури і побуту).
6. 6 квітня 2016 року – Всеукраїнському науково-методичному семінарі-практикумі «Інновації в моральному вихованні дошкільників: обґрунтування, специфіка і досвід впровадження» м. Переяслав-Хмельницький;
7. Лабораторією велося постійне співробітництво з Уманським державним педуніверситетом ім. Павла Тичини, Одеським та Черкаським обласними інститутами післядипломної педагогічної освіти, Національним університетом «Острозька академія», естетико-натуралістичним Центром «Камелія» м. Бровари.
8. Налагоджене творче співробітництво з ДНЗ № 4 м. Южне Одеської області, НВК «Школа-дитячий садок» (м. Рівне).

Здійснювалася активна взаємодія зі студентами на базі лабораторії:

- постійні консультації з проблем духовності протягом навчального року;
- виконання курсових, дипломних та магістерських робіт з проблем, пов'язаних з формуванням основ духовності у підростаючого покоління;
- постійне проведення круглих столів, диспутів творчих зустрічей тощо.

Результати діяльності лабораторії висвітлювались на сторінках педагогічних часописів, у наукових збірниках та посібниках.

**Лабораторія археологічних досліджень імені М.І. Сікорського
(завідувач – кандидат історичних наук О. В. Колибенко)**

Напрями роботи:

- а) Археологія та історія українського козацтва;
- б) Еліта Переяславля Руського в суспільно-політичному житті Русі (друга половина XI – середина XIII ст.);
- в) Переяславль Руський та його округи (історико-археологічний аспект);
- д) Становлення та розвиток археологічної освіти в Україні (1917–1924 рр.);
- г) «Археологічний літопис Південної Русі» як джерело з історії та археології України;
- е) Металургійне виробництво антів, склавинів та літописних слов'ян V–X ст.

Основні результати діяльності за календарний рік.

Публікації в зарубіжних виданнях:

1. Колибенко О.В. Переяславль Руський и Переяславль Залесский: славяно-русские, тюркские и финно-угорские взаимосвязи и параллели / О.В. Колибенко, О.В. Колибенко // *Dobre i zle sasiedztwa: Historia kluczem do zrozumienia wspolczesnych relacji miedzysiedzkich.* – Bydgoszcz, 2016. – S.233–247.

2. Павлык А.В. Отображение результатов научных и грабительских раскопок урочища «Княжья Гора» на страницах журнала «Археологическая летопись Южной России» / А.В. Павлык // *Ежемесячный научный журнал «Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук».* – Октябрь 2015. – №10 (81). – Часть 1. – С.186–189.

Фахові статті:

1. Колибенко О.В. Володимир Глібович Переяславський: «рука Москви» чи перший князь «України»? / О.В. Колибенко, О.В. Колибенко // *Наукові записки з української історії: Збірник наукових статей.* – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 38. – С. 23–35.

2. Ставицька А. Київський археологічний інститут в дослідженнях науковців / А. Ставицька // *Парадигма пізнання: гуманітарні питання.* – №3(14). – 2016. – С. 18-38.

Участь у конференціях.

Співробітники лабораторії брали участь в організації та проведенні IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки» (м. Переяслав-Хмельницький, 22-23 червня 2016 р.).

Крім того, виступали з доповідями:

Колибенко О.В. Знахідки ольвійських монет на Переяславщині / О.В. Колибенко, О.В. Колибенко // *IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки»* (м. Переяслав-Хмельницький, 22-23 червня 2016 р.).

Планування подальшої роботи.

Виконання наукових тем.

Співробітниками лабораторії археологічних досліджень протягом року здійснюватиметься виконання таких тем:

1. «Еліта Переяславля Руського в суспільно-політичному житті Русі (друга половина XI – середина XIII ст.)» (к.і.н., доц. Колибенко Олена Володимирівна). Науковий консультант – д.і.н., проф., член-кор. НАНУ Моця О.П.
2. «Переяславль Руський та його округи (історико-археологічний аспект)» (к.і.н., доц. Колибенко Олександр Володимирович). Науковий консультант – д.і.н., проф., академік НАНУ Толочко П.П.

3. «Становлення та розвиток археологічної освіти в Україні (20-ті рр. ХХ ст.)» (к.і.н. Ставицька Анастасія Володимирівна). Науковий керівник – к.і.н., доц. Колибенко О.В.
 4. «Археологічний літопис Південної Русі» як джерело з історії та археології України» (Павлик Олександр Васильович). Науковий керівник – к.і.н., доц. Колибенко О.В.
 5. Металургійне виробництво антів, склавинів та літописних слов'ян V–X ст. (Трачук Олексій Васильович). Науковий керівник – к.і.н., доц. Колибенко О.В.
- За підсумками виконання тем заплановано:
- а. вихід друком монографії О.В. Колибенко та О.В. Колибенка «Переяславці в історії: люди княжої доби»;
 - б. підготовка до захисту та захист дисертаційного дослідження О.В. Трачука та О.В. Павлика.

Експедиційна діяльність.

Співробітниками лабораторії археологічних досліджень здійснено наукове археологічне дослідження (охоронно-рятівні розкопки) пам'яток на території м. Переяслава-Хмельницького (вул. Мазепи, Мала Підвальна, пл. Переяславської ради).

Практичне застосування наукових розробок.

Викладання на кафедрі історії та культури України ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» низки дисциплін археологічно-краєзнавчого циклу: «Археологія», «Давня історія України», «Історичне краєзнавство», «Допоміжні історичні дисципліни», «Основи історичного музезнавства», «Охорона та збереження пам'яток історії та культури», «Кількісні методи в історичних дослідженнях», «Давньоруське місто», «Музезнавство».

Здійснюється поповнення навчально-наукової бібліотеки лабораторії за рахунок літератури, переданої з Інституту археології НАН України та інших джерел.

На базі лабораторії проводяться лекційні та практичні заняття з профільних дисциплін зі студентами, магістрантами та аспірантами історичного факультету, слухачами спеціальності «Історія» факультету післядипломної освіти.

З вересня 2013 р. на базі лабораторії проводяться заняття археологічного гуртка зі студентами історичного факультету (відповідальна – к.і.н., доцент Колибенко О.В.).

Напрями співпраці з іншими науково-дослідними установами.

Інститут археології НАН України – організація та проведення археологічних досліджень (м. Переяслав-Хмельницький, Північна постійно діюча експедиція, с. Ходосівка Київської області), підготовка аспірантів, участь у наукових конференціях, робота у науковій бібліотеці та архіві.

Інститут історії України НАН України – постійно діючий «Києво-руський семінар».

Центр усної історії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – опрацювання та підготовка до друку матеріалів усної історії (спогади, мемуари, щоденники).

ІХ. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Міжнародне співробітництво з вищими навчальними закладами зарубіжжя є одним з пріоритетних напрямів діяльності ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Мета міжнародного співробітництва – розвиток довгострокових університетських програм співробітництва у галузі науково-дослідної роботи, студентського та інформаційного обміну.

Головними напрямками міжнародного співробітництва університету є: участь у

програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками; проведення спільних наукових досліджень; організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів; участь у міжнародних освітніх та наукових програмах; спільна видавнича діяльність; надання послуг, пов'язаних із здобуттям вищої та післядипломної освіти, іноземним громадянам в Україні; відрядження за кордон науково-педагогічних кадрів для викладацької та наукової роботи відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів вищих навчальних закладів з іноземними партнерами.

Університет активно працює над створенням нових та підтримкою вже налагоджених контактів із зарубіжними партнерами. Так, встановлені наукові контакти з такими ВНЗ: Університет Інформатики та мистецтв, Центральна Європейська Академія Навчання та Сертифікації, Ольштинська вища школа імені Юзефа Русецького, Інститут педагогіки Гданського університету.

Міжнародне співробітництво поглиблюється через проведення науково-практичних конференцій і семінарів, проектів та різного роду заходів, які були проведені на базі університету у 2016 р.: XIV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туристсько-краєзнавчої роботи в закладах освіти» (14-15 квітня 2016 р.); IX Міжнародна науково-практична конференція «Умови економічного зростання в країнах з ринковою економікою» (28-29 квітня 2016 р.); IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики в системі спеціальних галузей історичної науки» (2-3 червня 2016 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Теоретична і дидактична філологія: надбання, проблеми, перспективи розвитку» (6-7 жовтня 2016 р.); III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики» (15-16 березня 2016 р.); Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Професійна освіта в Україні та світі в контексті імплементації Закону України «Про вищу освіту» (26-27 травня 2016 р.); VI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді ХХІ ст.: сучасний стан, проблеми та перспективи» (29-30 вересня 2016 р.);

Наш університет завершує роботу у проекті Еко БРУ (EcoBRU 543707-TEMPUS-1-2013-1-DE- TEMPUS-JPHES). У складі грантового проекту перебуває 26 університетів з країн Євросоюзу, а саме: Німеччини, Словаччини, Чеської Республіки та Латвії, а також Білорусії. Основною метою проекту є створення спецкурсів для перепідготовки вчителів ЗОШ та коледжів у сфері екології. Наш ВНЗ надає педагогічні і методичні рекомендації університетам-партнерам, з метою якісного наповнення курсів з перепідготовки вихователів дошкільних закладів та вчителів старших класів ЗОШ з екології.

Другий рік поспіль у нашому університеті реалізується україно-данський проект, метою якого є залучення студентства України та Данії до активної співпраці, сприяння обміну студентським досвідом, зміцнення зв'язків між молоддю Східної та Західної Європи, організація та проведення спільних молодіжних студентських програм і проектів у соціально-гуманітарній, громадській та освітній сферах. Партнерами нашого університету в організації цього проекту вступили Данський Гельсінський комітет з прав людини («Danish Helsinki Committee for Human Rights») та данська організація-спонсор Danish Folmer Wisti Foundation. Тривав проект 6 місяців, з 1.03.2016 по 1.09.2016, і закінчився проведенням тижневого студентського міжнародного табору на базі нашого університету, в якому навчалися 30 студентів нашого ВНЗ, а організували навчання 8 представників університетів Данії (Копенгаген, Аргус, Оденс). Було проведено 7 міжнародних семінарів за темами: «Свобода слова», «Свобода віросповідання», «Громадянська непокора», «Здоров'я», «Поняття свободи», «Демократія в літературі» і «Права людини, демократія та Інтернет»; а також 3 круглі столи на теми «Красива країна: визначні місця України, які слід відвідати», «Мобільність українського студентства -

запорука професійного зростання» та «Мистецтво в нашому житті». За час проведення табору студенти обох сторін отримали безцінний досвід в області прав людини, демократичних принципів та постмодерністської європейської молодіжної культури та значно покращили навички володіння англійської мови.

У 2016 році започатковано співпрацю із академією імені Яна Длугоша в Ченстохові, Польща. Окрім звичайних напрямів міжнародної співпраці розвивається спільна програма академічної мобільності, яка дозволить студентам ДПУ імені Григорія Сковороди навчатися в академії імені Яна Длугоша протягом одного семестру, а викладачам та фахівцям університету пройти міжнародні наукові стажування. Така співпраця направлена на підвищення якості навчання та викладання в нашому університеті.

На сьогоднішній день викладачі нашого університету спільно з Гданським Університетом (Польща) завершили розробку проекту по мобільності викладачів та студентів за номером 2016-1-PL01-KA107-023880, упровадження якої розпочнеться з січня 2017 року.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами викладені за формою:

Країна-партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, у рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Польща	Вища школа бізнесу (м. Даброва Горніца)	Встановлення професійного співробітництва, зміцнення взаєморозуміння	Угода про співпрацю, 05.2012 – 05.2017	1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг 4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи 5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів 6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації вітчизняних та міжнародних проектів
Польща	Глівіцька вища школа бізнесу (підприємства)	Налагодження професійного співробітництва	Угода про співпрацю, 13.05.2011– 13.05.2017	1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг 4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи 5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів 6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації

				вітчизняних та міжнародних проектів
Польща	Польське нумізматичне товариство	Створення професійного співробітництва	Договір про співпрацю, 19.04.2013 – 19.04.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація семінарів, лекцій, конференцій. 2. Обмін викладачів, студентів 3. Надання консультативних послуг 4. Обмін інформацією про вищу освіту, дослідні роботи 5. Вільний доступ до книг, наукових видань, документів 6. Спільна праця над науково-дослідними роботами та співпраця щодо реалізації вітчизняних та міжнародних проектів
Польща	Університет в Білостоці	Проведення досліджень, навчання студентів і розвитку академічних контактів між студентами, вченими та дослідниками	Угода про співпрацю, 2016-2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснення спільних науково-дослідних проектів, реалізація освітніх проектів в галузі взаємного інтересу. 2. Обмін досвідом. 3. Обмін науковими співробітниками та вченими. 4. Студентський обмін. 5. Спільна участь в міжнародних дослідницьких проектах. 6. Спільна організація конференцій. 7. Обмін інформацією. 8. Розвиток інших форм співробітництва.
Польща	Університет інформатики та мистецтв	Необхідність забезпечення потреб суспільства і держав у кваліфікованих фахівцях, поліпшення підготовки майбутніх випускників, ефективне використання потенціалу професорсько-викладацького складу.	Угода про співпрацю, 15.05.2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка освітніх та наукових проектів. 2. Проведення конференцій, семінарів, симпозіумів, круглих столів. 3. Створення спільних авторських колективів для розробки монографій, підручників і т.д. 4. Ознайомлення зі спільним культурно-історичним корінням обох держав.

Польща	Центральна Європейська академія навчань та сертифікації	Сприяння реалізації державної політики в сфері Європейської інтеграції	Угода про співпрацю, 2016–2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Профорієнтаційна робота зі студентами. 2. Розвиток комунікативної культури та соціокультурної освіченості. 3. Підтримка обдарованої молоді. 4. Налагодження науково-методичної, міжвузівської співпраці.
Польща	Державна вища східноєвропейська школа	Науково-культурне співробітництво	Договір про співпрацю, 2016-2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спільні дослідження, наукові конференції. 2. Обмін інформацією, програмами, літературою. 3. Видання наукових публікацій. 4. Обмін викладачами, аспірантами, студентами.
Польща	Вища гуманітарна школа «Померанія»	Сприяння розвитку вищої освіти і науки з урахуванням досягнень шкіл. Підвищення ефективності та якості виконання науково-дослідних робіт.	Угода про співпрацю, 2016-2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спільні дослідження і наукова робота, написання та реалізація міжнародних проєктів і грантів. 2. Створення спільних освітніх програм. 3. Академічний обмін. 4. Публікація журналів 5. Подвійний диплом. 6. Обмін викладацьким складом. 7. Спільна організація та проведення заходів у галузі освіти, науки та ін. 8. Обмін електронними ресурсами. 9. Взаємні консультаційні послуги. 10. Організація курсів, шкіл, майстер-класів. 11. Волонтерське співробітництво
Польща	Університет імені Миколи Коперніка	Встановлення та розвиток співпраці між сторонами в галузі науки та освіти	Договір про співпрацю, 09.2011 р. – 09.2017 р.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін викладачів та наукових діячів. 2. Спільна організація конгресів, колоквиумів та ін. 3. Обмін публікаціями, документацією. 4. Розвиток сумісного навчання. 5. Студентський обмін.

				6. Професійні стажування.
Польща	Ольштинська вища школа імені Юзефа Русецького	Встановлення та розвиток співпраці між сторонами в галузі науки та освіти, забезпечення високого рівня наукових і методичних розробок, якості підготовки фахівців.	Договір про співпрацю, 2016–2020	1.Обмін викладацьким складом та науковцями. 2.Проведення спільних конференцій, семінарів. 3.Спільна участь у міжнародних академічних програмах 4. Співробітництво в організації програм обміну. 5.Обмін досвідом. 6.Розробка спільних проектів. 7.Проведення відкритих лекцій, семінарів і т.д.
Польща	Європейська Асоціація наук з безпеки	Безпека життєдіяльності в галузі освіти	Договір про співпрацю, 2010-2016	Робота в правлінні Асоціації (членство проф. Н.І. Коцур, Л.В. Лохвицька – секретар, за рішенням зборів від 12.05.2012 р.); участь викладачів і молодих науковців у наукових заходах, спільне проведення конференцій, семінарів.
Польща	Університет імені Миколи Коперніка	Формування та відтворення інтелектуального капіталу в системі вартісного управління	Договір про співпрацю, 20.09.2013 – 20.09.2022	1.Мобільність викладачів. 2. Спільні наукові проекти щодо євроінтеграційних процесів. 3. Представництво у редколегіях наукових журналів. 4. Участь у грантовій програмі ЄС. 5. Спільні монографії.
Польща	Університетський коледж туризму та екології	Науково-технологічний потенціал країни з позицій світових тенденцій	Договір про співпрацю, 01.09.2013 – 01.09.2023	1.Мобільність викладачів. 2. Спільні наукові проекти щодо євро інтеграційних процесів. 3. Представництво у редколегіях наукових журналів. 4. Участь у грантовій програмі ЄС. 5. Спільні монографії.
Польща	Познанський державний університет	Комплексні дослідження в гуманітарних, соціальних науках	Договір про співпрацю, 2014–2019	1. Спільні наукові дослідження. 2.Міжнародні конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення

				інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.
Молдова	Академія музики, театру і образотворчого мистецтва	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про взаємодію та співробітництво, 2014-2019.	Налагодження співпраці в галузі наукових досліджень, а саме обмін досягненням в різних наукових напрямках; участь в спільних наукових програмах; участь в наукових симпозиумах, конференціях, семінарах. Організація і проведення конкурсів он-лайн в різних галузях
Молдова	Молдавський державний університет	Налагодження співробітництва	Договір про взаємодію, 2014 р.	1.Налагодження співпраці в області наукових досліджень. 2. Налагодження співпраці в галузі педагогічної діяльності.
Молдова	Комратський державний університет	Співпраця сторін в області науки і освіти	Договір про співпрацю, 2011–2017	1.Обмін викладачами, студентами, науковою інформацією, літературою. 2. Спільні дослідження. 3. Спільні міжнародні проекти. 4. Проведення спільних конференцій, симпозиумів. 5. Публікація статей. 6.Співпраця між бібліотеками.
Молдова	Кишинівський державний педагогічний університет імені І. Крянге	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про співпрацю, 11.2014 р.	1. Розробка спільних навчальних програм. 2. Участь у міжнародних конференціях. 3. Спільна подача заявок на грантові програми. 4.Організувати виїзди студентів та викладачів для знайомства з умовами начального процесу. 5. Провести рекламу освітніх послуг.
Російська Федерація	Ульянівський державний педагогічний університет ім. І.Н.Ульянова	Розвиток навчальної, наукової і культурної співпраці	Договір про співпрацю, 11.2013–11.2018	1.Обмін викладацьким складом і науково-методичним досвідом. 2. Проведення спільних наукових пошуків. 3.Організація конференцій, семінарів і т.д. 4.Обмін науковою літературою та інформацією.

				5.Видання спільних наукових праць.
Російська Федерація	Московський державний університет імені М. А. Шолохова	Сприяння в розвитку вищої освіти і науки. Підвищення ефективності і якості виконання науково-дослідних, методичних, викладацьких робіт.	Договір про співпрацю, 2013 року	1.Науково-дослідна сфера. 2.Навчально-методична сфера. 3.Взаємодія в соціально-культурній сфері.
Російська Федерація	Московський місцевий психолого-педагогічний університет	Розвиток наукових дослідження і вдосконалення міжнародної освіти.	Договір про співпрацю, 02.09.2013 -02.09.2018	1. Розробка спільних магістерських програм і аналіз діючих програм. 2. Академічний обмін. 3.Стажування професорсько-викладацького складу. 4.Підготовка кадрів вищої кваліфікації. 5. Спільна організація семінарів , конференцій і т.д. 6.Спільні наукові розробки в області психології. 7.Участь студентів ДВНЗ «ПХ ДПУ ім. Г.Сковороди» в щорічній міжнародній школі молодого вченого-психолога.
Російська Федерація	Науково-дослідний інститут-Республіканський дослідний науково-консультативний центр експертизи	Розвиток взаємовигідної співпраці в сфері наукової і освітньої діяльності	Договір про співпрацю, 2013 року	1.Проведення робіт по аналізу стану науково-технічних інноваційних потенціалів економіки. 2. Проведення наукових досліджень. 3.Проведення моніторингу стану національних інноваційних систем обох сторін. 4. Інформування та консультація в сфері інноваційної діяльності. 5. Участь в створенні і методичному забезпеченні багаторівневої системи підготовки кадрів. 6. Участь в розробці освітніх

				<p>стандартів.</p> <p>7.Участь в організації і проведенні конференцій, нарад.</p> <p>8. Участь в організації рекламної діяльності.</p>
Російська Федерація	Алтайський державний університет	Розвиток співпраці у галузях освіти, наукових дослідів, а також культурній та соціальній сферах.	Договір про співпрацю, 02.2013	<p>1.Здійснення спільних освітніх програм</p> <p>2. Обмін працівниками та студентами.</p> <p>3. Проведення спільних досліджень.</p> <p>4. Проведення культурних заходів.</p> <p>5.Участь у наукових засіданнях, семінарах і т.д.</p>
Російська Федерація	Федеральний державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Рязанський державний університет ім. С.О.Єсеніна»	Академічна та професійна співпраця	Договір про співпрацю, 16.10.2012 – 16.10.2017(автоматично продовжується на наступні 5 років)	<p>1. Обмін інформацією та ресурсами.</p> <p>2. Обмін та стажування викладацького складу.</p> <p>3.Спільні наукові дослідження.</p> <p>4. Розробка спільних проектів.</p> <p>5. Організація та участь у наукових конференцій та семінарів.</p> <p>6. Спільні публікації праць.</p>
Російська Федерація	Шуйський державний педагогічний університет (м. Шуя)	Підвищення ефективності наукової і педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 01.2012 р.	<p>1.Розробка спеціальних програм.</p> <p>2. Участь в організації конференцій, семінарів.</p> <p>3. Спільна подача заявок на гранти.</p> <p>4. Виїзд студентів та викладачів на ознайомленням навчального процесу.</p> <p>5. Здійснення реклами освітніх послуг.</p>
Російська Федерація	Нижегородський державний педагогічний університет	Взаємна допомога в подальшому розвитку навчальної та науково-дослідної діяльності	Договір про співпрацю, 04.2012 р. – 04.2017 р.	<p>1.Розробка спільних наукових та дослідницьких планів.</p> <p>2.Обмін студентами, викладачами, публікаціями.</p> <p>3.Організація спільних конференцій.</p>
Російська Федерація	НОУ ВПО «Сергієв-	Удосконалення та розвиток	Договір про співпрацю,	1.Участь викладачів у наукових конференціях,

	Посадський гуманітарний інститут»	освітньої діяльності ВУЗів	15.02.2012 р. – 15.02.2017 р (автоматично продовжується на наступні 5 років)	семінарах. 2.Оприлюднення наукових досліджень у збірниках ,наукових працях.
Російська Федерація	Інститут розвитку освітніх технологій	Розвиток міжнародної наукової співпраці, підвищення розвитку та підготовки кадрів.	Договір про співпрацю, 2012 р. (довгостроковий)	1.Проведення спільних досліджень. 2.Участь у конференціях. 3. Обмін інформацією та ресурсами. 4.Розробка спільних наукових проектів. 5. Написання монографій. 6.Спільні публікації наукових праць.
Російська Федерація	Інститут психолого-педагогічних проблем дитинства Російської Академії освіти	Розвиток міжнародної співпраці	Договір про співпрацю, 2012 р. – 2017 р.	1.Спільні пошукові дослідження. 2.Обмін інформацією та літературою. 3. Рецензція праць. 4.Підготовка кадрів. 5.Можливість стажування вчених. 6.Участь в редколегіях. 7. Участь та проведення спільних конференцій. 8. Публікація статей. 9. Стажування.
Російська Федерація	Забайкальський державний університет	Підвищення ефективності наукової і освітньої діяльності	Договір про співпрацю, 09.2013 р. - 09.2018 р.	1.Обмін інформацією про організацію навчального процесу та управлінні ним. 2.Ознайомлення з досвідом викладання різних дисциплін у ВНЗ. 3. Участь у спільних навчально-методичних розробках. 4.Надання взаємних консультаційних послуг, а також інших послуг, пов'язаних з процесом навчання і виховання, наукової та дослідницької роботою.
Російська Федерація	Інститут мовознавства РАН	Експериментальне дослідження мовлення	Договір про співпрацю, 21.10.2011 р. – 10.2017 р	1.Спільне проведення науково-методичних семінарів і конференцій 2.Спільний випуск збірника

				«Психолінгвістика»
Російська Федерація	Кубанський соціально-економічний інститут	Інформація та інформаційна діяльність	Договір про співпрацю, 2008 р.	Спільні дослідження, розробка спільних навчальних планів з підготовки бакалаврів та магістрів, проведення експертизи, обмін результатами наукових досліджень, брати участь у спільних конференціях та семінарах.
Російська Федерація	Краснодарський державний університет культури та мистецтв	Проблеми вдосконалення рекреаційних заходів, активного дозвілля різних груп населення	Договір про співпрацю, 02.2008 р.	1. Розробка навчальних програм. 2. Проведення експертизи наукових досліджень. 3. Обмін результатами досліджень. 4. Участь у конференціях та семінарах. 5. Підготовка спільних праць. 6. Розробка програм обміну.
Російська Федерація	Московська академія економіки і права	Співпраця в сфері освітньої та наукової діяльності.	Договір про співпрацю, 2014-2019 рр.	1. Обмін досвідом.. 2. Організація спільних наукових досліджень. 3. Наукові стажування. 4. Обмін студентами та науковцями. 5. Проведення спільних подій.
Російська Федерація	Інститут розвитку освітніх технологій	Розвиток наукових і освітніх зв'язків, впровадження інноваційних освітніх технологій	Договір про співпрацю, 2012 р-2017.	1. Участь викладачів у наукових конференціях, семінарах. 2. оприлюднення наукових досліджень у збірниках наукових праць.
Російська Федерація	Югорський державний університет	Співпраця в галузі науки та освіти	Договір про співпрацю	1. Обмін викладачами, студентами та інформацією. 2. Спільні наукові дослідження. 3. Проведення спільних конференцій. 4. Публікація статей та праць.
Російська Федерація	Ростовський соціально-економічний інститут	Взаємовигідна співпраця в сфері науки і освіти	Договір про співпрацю, 01.11.2014-31.10.2024	1. Обмін інформацією та досвідом роботи. 2. Обмін студентами, викладачами і т.д. 3. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу.

				<p>4. Організувати базу для практики аспірантів, магістрів.</p> <p>5. Наукове та педагогічне стажування.</p> <p>6. Проведення спільних освітніх та культурних програм, семінарів, конференцій.</p> <p>7. Сприяння в публікації наукових робіт.</p> <p>8. Спільна рецензія наукових праць.</p> <p>9. Інформування про діяльність.</p>
Російська Федерація	ФГБНУ «Центр статистики і науки»	Роль науки у постіндустріальному розвитку суспільства	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові розробки щодо фінансування науки і освіти.</p> <p>2. Спільні наукові проекти.</p> <p>3. Участь у конференціях.</p> <p>4. Публікація наукових статей.</p>
Російська Федерація	Кемеровський державний університет, м. Кемерово, Російська федерація	Інноваційна політика держави: реалії і проблеми	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові розробки щодо фінансування науки і освіти.</p> <p>2. Спільні наукові проекти.</p> <p>3. Участь у конференціях.</p> <p>4. Публікація наукових статей.</p>
Російська Федерація	МОН РФ ФГБНУ НИИ РИНКЦЕ	Напрямки інноваційних стратегій країн	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	<p>1. Наукові проекти.</p> <p>2. Участь у конференціях.</p> <p>3. Стажування.</p> <p>4. Представництво в редколегіях.</p>
Російська Федерація	Науково-дослідний центр економіки, математики і менеджменту	Комерціалізація результатів наукових досліджень: реалії та перспективи	Договір про співпрацю, 17.12.2013 – 17.12.2023	<p>1. Спільні наукові розробки.</p> <p>2. Публікації наукових статей.</p> <p>3. Участь у конференціях</p>
Російська Федерація	ФГБОУ ВПО «Забайкальський державний гуманітарно-педагогічний університет імені М. Чернишевського»	Передумови формування інноваційної моделі розвитку економіки	Договір про співпрацю, 10.09.2010 – 10.09.2020	<p>1. Спільні наукові розробки.</p> <p>2. Публікації наукових статей.</p> <p>3. Участь у конференціях</p>
Російська Федерація	Краснодарський науковий	Сприяння розвитку	Договір про співпрацю,	<p>1. Спільні наукові дослідження.</p> <p>2. Міжнародні</p>

	центр	науки, інтеграція наукових дослідження та відродження інтелектуально ї культури	2014 - 2019	конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.
Російська Федерація	Російський державний педагогічний університет імені О.І. Герцена		Договір про співпрацю, 11.12.2012	1. Участь у наукових конференціях, семінарах. 2. Організація спільних студентських заходів. 3. Стажування.
Республіка Білорусь	Гомельський державний університет імені Франциска Скорини	Підвищення ефективності наукової та педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 04.2013	1. Розробка спеціальних навчальних програм. 2. Організація та проведення семінарів та конференцій. 3. Подача заявок на гранти. 4. Організувати виїзди студентів та викладачів для знайомства з умовами начального процесу. 5. Провести рекламу освітніх послуг.
Республіка Білорусь	Могильовськ ий державний університет імені А.А. Кулешов а	Співпраця у науковій діяльності з проблеми ринку праці, мотивації праці	Договір про співпрацю, 08.10.2016	1. Розробка спільних навчальних програм. 2. Організація і проведення спільних міжнародних наукових конференцій і семінарів. 3. Публікація статей у друкованому виданні партнерів
Республіка Білорусь	Державний національний університет «Науково- дослідний економічний інститут Міністерства економіки Республіки Білорусь»	Наукові розробки щодо довгострокового та середньостроко вого прогнозування, спільні наукові проекти, участь у конференціях, публікація наукових статей, представництв	Договір про співпрацю, 04.2011 р. – 04.2017 р	1. Обмін інформацією. 2. Обмін даними та науково- дослідними розробками. 3. Проведення спільних семінарів та конференцій. 4. Стажування викладачів.

		о в редколегіях наукових журналів		
Республіка Білорусь	Державний національний університет «Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки Республіки Білорусь»	Підтримка та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 5.04.2013 – 25.04.2023	Методологічні основи планування та прогнозування.
Республіка Білорусь	Вітебський державний технологічний університет	Наукові дослідження в галузі економіки з проблем зайнятості населення	Договір про співпрацю, 03.2016	1. Обмін інформацією. 2. Обмін даними та науково-дослідними розробками. 3. Проведення спільних семінарів та конференцій. 4. Стажування викладачів.
Республіка Білорусь	Мінський інститут управління	Сприяння співпраці в області наукових досліджень	Договір про співпрацю, 20.10.2006 р. – 20.10.2017	1. Обмін вченими, аспірантами та докторантами. 2. Взаємодопомога в підвищенні педагогічної і наукової кваліфікації вчених. 3. Розширення інформації про розвиток передових методів підготовки спеціалістів. 4. Провести спільні науково-дослідні роботи. 5. Організувати двосторонні симпозиуми, семінари і конференції.
Республіка Білорусь	Державний науковий заклад «Інститут економіки» Національної академії наук Білорусі	Підвищення ефективності наукової та педагогічної діяльності, обміну науковою інформацією.	Договір про співпрацю, 10.2007 р. (довгостроковий)	1. Здійснювати обмін науковцями. 2. Проводити спільні конференції 3. Наукові школи для молодих науковців. 4. Обмінюватися досвідом в розвитку освіти. 5. Організувати двосторонні семінари, симпозиуми.
Республіка Білорусь	Вищий державний коледж зв'язку	Комплексні дослідження в гуманітарних, соціальних	Договір про співпрацю, 24.04.2013 – 24.04.2023	Макроекономічна стабільність: умови досягнення

		науках		
Республіка Білорусь	Вітебський державний технологічний університет	Підвищення ефективності науково-педагогічної діяльності	Договір про співпрацю, 2014–2019	1. Спільні наукові дослідження. 2. Міжнародні конференції. 3. Спільні наукові розробки щодо умов забезпечення інноваційного розвитку національних економік. 4. Програми обміну досвідом. 5. Участь у наукових заходах.
США	Корпус Миру	Проект навчання англійської мови	Договір про співпрацю, 02.2013 р.	1. Допомогати українській стороні задовольняти її професійні потреби у технічних знаннях. 2. Поширювати серед українців знання про американський народ. 3. Сприяти кращому розумінню українського народу американцями.
США	Міжнародний освітянський проект у галузі дошкільної педагогіки (м. Тампа-Лутц)	Ознайомлення дітей з культурою, побутом і природою іншої країни	Договір про співпрацю, 02.2011-02.2017 р.	1. Обмін педагогічним досвідом. 2. Обмін дитячими листами і роботами. 3. Обмін фото та відео матеріалами.
Латвія	Міжнародна вища школа практичної психології	Налагодження професійної співпраці, підвищення взаєморозуміння, зближення країн і використання взаємовигоди від співпраці	Договір про співпрацю, 20.06.2012 р. – 20.06.2017 р.	1. Проведення семінарів, лекцій та конференцій. 2. Обмін викладачами, дослідниками та студентами. 3. Забезпечення консультативних послуг щодо навчального процесу та дослідницької роботи. 4. Обмін інформацією щодо вищої освіти, дослідницької роботи. 5. Надання доступу до наукових джерел (книг, статей, документів, включно з навчальними планами та дослідницькими програмами). 6. Здійснювати спільно дослідницькі проекти та співпрацювати у впровадженні внутрішніх та міжнародних проектів.
Латвія	Ризька	Розвиток	Договір про	1. Обмін інформацією й

	академія педагогіки та управління освітою	дружніх партнерських відносин у галузі освіти та науково-дослідницької роботи	співпрацю, 01.10.2007	освітніми ресурсами. 2.обмін викладачами, стажування та робота в бібліотеках. 3.Проведення спільних наукових досліджень. 4.Розробка спільних проектів. 5.Спільна організація та проведення наукових конференцій та семінарів. 6.Публікація спільно розроблених наукових або науково-методичних робіт.
Литва	Шауляйська державна колегія	Розвиток та поглиблення усесторонньої співпраці	Договір про співпрацю, 19.03.2016-19.03.2019	1.Обмін інформацією, науковими, методичними та педагогічними матеріалами. 2.Організація та проведення двосторонніх і багатосторонніх науково-дослідних матеріалів. 3.Організація та проведення навчальних семінарів та курсів підвищення кваліфікації. 4.Підготовка та випуск спільних видавництв, методичних посібників. 5.Надання методичної допомоги і консультаційних робіт. 6.Участь в спільних проектах та дослідженнях. 7.Співпраця в галузі удосконалення системи забезпечення якості освіти. 8.Обмін відкритою інформацією про програмні засоби і технології.
Данія	Група студентів з Данії, що фінансують Фолмер Висти і підтримують Данським Гельсінським комітетом з прав людини	Створення сумісного проекту – Міжнародного студентського табору	Договір про створення міжнародного студентського табору, 3 19.08.2016-27.08.2016	1.Залучення студентів ДВНЗ «ПХ ДПУ ім..Г.Сковороди» та молоді з Данії до активної співпраці.

Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Встановлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 3 2014-2019 рр.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмін професорсько-викладацьким складом та науковцями. 2. Проведення спільних конференцій та семінарів. 3. Спільна участь в міжнародних академічних програмах. 4. Співробітництво в організації програм обміну студентів. 5. Обмін досвідом організації навчального процесу. 6. Розробка спільних проектів на отримання грантів. 7. Проведення відкритих лекцій, семінарів, симпозіумів і т.д. 8. Спільна розробка методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу.
Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Забезпечення виконання спільних навчальних програм	Угода про виконання спільних навчальних програм, 3 2014-2019	Створення, забезпечення та реалізація спільних навчальних програм
Словацька Республіка	Центрально-європейський Університет	Зміцнення та розвиток економічного, наукового та науково-технічного співробітництва	Договір про виконання спільних наукових та науково-технічних проектів, 3 2014-2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання спільних проектів, досліджень та розробок, обмін їх результатами та обмін вченими, фахівцями, аспірантами, студентами. 2. Проведення спільних наукових конференцій, симпозіумів, семінарів, виставок та інших заходів. 3. Обмін науково-технічною інформацією та документацією. 4. Спільне використання науково-дослідних приладів та наукового обладнання. 5. Створення спільних науково-технічних центрів та творчих колективів.
Португалія	<u>Instituto</u>	Заохочування	Угода, 3	1. Обмін професорсько-

	<u>superior de contabilidade e administração do Porto</u>	міжнародного співробітництва на основі рівності і взаємної допомоги	10.2014-10.2019	викладацьким складом. 2.Обмін студентами. 3.Спільна науково-дослідна діяльність.
Республіка Мальта	International House Malta	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2016	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою. 3.Обмін досвідом навчального процесу.
Республіка Мальта	Maltalingua School of English	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2016	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою. 3.Обмін досвідом навчального процесу.
Республіка Мальта	Gateway School of English	Установлення та розвиток співпраці	Договір про співпрацю, 2016 Термін дії 5 років	1.Співпраця по програмам навчання англійської мови для студентів, викладачів. 2.Участь та організація у семінарах та конференціях, обмін науковою літературою.
Німеччина	Університет Магдебург-Стендаль	Реалізація проекту	Угода про співпрацю, 2016 рік	1.Академічні обміни. 2.Спільна реалізація проектів за підтримки ДААД.
Німеччина	Спілка «Історична майстерня Мерзебург – округ Заале» (ФРН) / Будинок поколінь Мерзебурга (Німеччина)	Реалізація проектів	Угода про співпрацю, 2016-2017 рр.	1.Спільна реалізація гуманітарних проектів. 2. Організація німецько-українських молодіжних зустрічей.
Чеська Республіка	Західночеський університет у м.Пльзень (Чеська республіка)	Академічні обміни	Угода про співпрацю, 2014-2019 рр.	1. Академічний обмін студентами. 2. Академічний обмін викладачами.

Х. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук

У звітний період університет продовжував наукове співробітництво з інститутами та центрами НАПН і НАН України, здійснюючи різнобічну та ефективну співпрацю.

Спільно з науково-дослідними установами НАПН України та НАН України діяли:

– навчально-науковий Центр усної історії під керівництвом Т. Ю. Нагайка (співпраця з Інститутом історії НАН України);

– навчально-науковий Центр скворородинознавства під керівництвом д. філол. н., проф. М.П. Корпанюка (співпраця з Інститутом філософії імені Г.Сковороди НАН України; Інститутом літератури імені Т. Шевченка НАН України);

– навчально-методична лабораторія діагностики здоров'я та профілактики захворювань під керівництвом к. істор. н., доц. Л. П. Товкун (співпраця з Інститутом гігієни та медичної екології імені О.М. Марзеєва НАМН України);

– навчально-методична лабораторія психолінгвістики розвитку під керівництвом к. психол. н., доц. Н. В. Харченко (співпраця з Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України);

– навчально-методична лабораторія археологічних досліджень під керівництвом к. істор. н., доц. О.В. Колибенка (співпраця з Інститутом археології НАН України);

– навчально-методична лабораторія духовного розвитку особистості під керівництвом к. психол. н., доц. Н.Є. Химич (співпраця з Інститутом педагогіки НАПН України).

Викладачі університету спільно з ученими науково-дослідних інститутів, що працюють у системі НАН та НАПН України, співпрацювали з провідними ВНЗ України та галузевими академіями наук.

З галузевими установами НАПН України плідно співпрацюють академік НАПН України, д. істор. н., проф. В.П. Коцур, д. пед. н., проф. Л.О. Калмикова, д. пед. н., проф. Г.Л. Токмань, д. пед. н., проф. О.І. Шапран, д. екон. н., проф. Т.М. Боголіб, к. істор. н., проф. О.В. Колибенко.

У звітному році спільно з галузевими установами НАН і НАПН України були проведені наступні науково-практичні конференції: XIV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туристсько-краєзнавчої роботи в закладах освіти» (14-15 квітня 2016 р.); IX Міжнародна науково-практична конференція «Умови економічного зростання в країнах з ринковою економікою» (28-29 квітня 2016 р.); Міжнародна наукова конференція «ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» в стратегіях освітнього простору XXI ст.»(19-20 травня 2016 р.); IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики в системі спеціальних галузей історичної науки» (2-3 червня 2016 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Теоретична і дидактична філологія: надбання, проблеми, перспективи розвитку» (6-7 жовтня 2016 р.); XI Міжнародна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі» (20-21 жовтня 2016 р.).

В наукових установах НАПН і НАН України у 2016 р. пройшли стажування 5 науково-педагогічних працівників університету: к. і. н., доц. Лисенко Андрій Андрійович (Інститут історії НАН України), Ісак Людмила Марківна (Інститут педагогіки НАПН України), к. і. н., доц. Колибенко Олена Володимирівна (Інститут археології НАН України), Васенко Олександр Васильович (Інституту педагогіки НАПН України), Чижма Діана Миколаївна (Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України).

ХІ. Заходи, здійснені спільно з Київською облдержадміністрацією, що спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб

У 2016 році в університеті проведено 14 наукових заходів, серед них – 8 – міжнародних конференцій, 1 – всеукраїнська конференція, 2 – семінари та 1 – форум:

1. XIV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туристсько-краєзнавчої роботи в закладах освіти» (14-15 квітня 2016 р.);

2. IX Міжнародна науково-практична конференція «Умови економічного зростання в країнах з ринковою економікою» (28-29 квітня 2016 р.);

3. Міжнародна наукова конференція «ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» в стратегіях освітнього простору XXI ст.»(19-20 травня 2016 р.);

4. IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики в системі спеціальних галузей історичної науки» (2-3 червня 2016 р.);

5. III Міжнародна науково-практична конференція «Теоретична і дидактична філологія: надбання, проблеми, перспективи розвитку» (6-7 жовтня 2016 р.);

6. XI Міжнародна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі» (20-21 жовтня 2016 р.);

7. I Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Сучасні проблеми політичної системи України» (4-5 лютого 2016 р.);

8. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Розвиток ключових компетентностей майбутніх учителів у процесі професійної підготовки» (29 лютого 2016 р.);

9. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики» (15-16 березня 2016 р.);

10. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Професійна освіта в Україні та світі в контексті імплементації Закону України «Про вищу освіту» (26-27 травня 2016 р.);

11. VI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI ст.: сучасний стан, проблеми та перспективи» (29-30 вересня 2016 р.);

12. Всеукраїнський семінар «Управління якістю освіти: досвід, інновації та перспективи» (23 березня 2016 р.);

13. II Всеукраїнський науково-методичний семінар «Актуальні проблеми викладання виконавських дисциплін у педагогічному вузі» (19-20 листопада 2016 р.);

14. V Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання» (13 жовтня 2016 р.).

Таблиця

Наукові заходи, проведені на базі університету			
Рік	Планові	Позапланові	Усього
2016	13	1	14

11-13 листопада 2016 р. за сприяння Головного управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, Управління у справах сім'ї та молоді Київської обласної державної адміністрації, Київської обласної молодіжної громадської ради, Київської обласної студентської ради в університеті відбулася V Міжнародна студентська конференція «Домінанти студентського самоврядування: захист прав студентів та сприяння якості освіти». На конференції обговорювався цілий ряд важливих питань: вплив академічної мобільності студентів на якість освіти майбутніх фахівців, розвиток студентських ЗМІ, виховний потенціал системи студентського самоврядування, сучасні механізми захисту прав студентів та засоби лобіювання позиції студентського самоврядування та ін.

З 18 по 21 жовтня 2016 року на базі дитячого закладу оздоровлення та відпочинку «Зміна» (Бородянський район Київської обл.) управлінням молоді та спорту Київської облдержадміністрації спільно з КЗ КОР «Київський обласний молодіжний центр» було проведено щорічний захід Навчання лідерів студентського самоврядування.

У рамках заходу відбулися вибори голови Київської обласної студентської ради. Зі значним відривом перемогу отримав голова студентської ради ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» Владислав Міранович.

Викладачі університету тісно співпрацюють з вчителями міста та області, приймають участь у роботі МАН України, організації та проведенні обласних учнівських предметних олімпіад, підготовці її переможців до Всеукраїнської олімпіади, спільних публікаціях, проведенні конференцій, круглих столів тощо.

ХІІ. Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність

Бібліотека ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» є одним із структурних підрозділів вишу, діяльність якого базується як на традиційних формах бібліотечно-бібліографічного обслуговування, так і на впровадженні інноваційних технологій для ефективно підтримки наукового, навчального і виховного процесів університету, а також повного задоволення інформаційних потреб професорсько-викладацького складу та студентів.

Важливою складовою інформаційного забезпечення науковців є веб-сайт (*library-phdpu.edu.ua*) книгозбірні, де надається повна інформація про ресурси бібліотеки:

- електронний каталог (ЕК), який нараховує 242 676 документів;
- Інституційний репозитарій (ePHSHEIR), призначений задовольняти науково-дослідні, освітні, культурні потреби користувачів книгозбірні за рахунок якісно нового представлення документних та електронних ресурсів.

Станом на 31.12.2016 р. кількість публікацій в архіві Інституційного репозитарію складає 1544 наукових та навчально-методичних матеріалів.

До фонду увійшли:

- Автореферати дисертацій – 186
- Краєзнавство – 34
- Матеріали конференцій – 10
- Навчальні та наукові видання – 128
- Наукові збірники університету – 54
- Наукові статті – 1118
- Періодичні видання – 10
- Проекти бібліотеки – 1
- Супровідні документи – 2
- Тестовий фонд – 1

Зареєстрованих авторів – 750, статистика пошуку по сайту Репозитарію – 96891 користувачів із України, США, Китаю, Італії, Німеччини, Аргентини, Канади, Польщі, Великобританії та ін.

У 2016 році здійснювалася реєстрація Інституційного репозитарію у світових довідниках та реєстрах репозитаріїв відкритого доступу (DOAR, ROAR, SSM, «Наука України: доступ до знань» – інформаційний портал НБУВ, корпоративний бібліотечний проект «Електронна бібліотека України: створення центрів знань в університетах України (ELibUkr). Інституційний репозитарій, який є частиною електронної бібліотеки та складовою інтегрованої інформаційної системи університету, сприяє популяризації наукових праць та формує позитивний імідж університету.

- доступ до віддалених інформаційних ресурсів і тестових доступів, зокрема, підключення та доступ до баз даних та онлайн утиліт (шляхом передплати) платформи Thomson Reuters Web of Science в рамках проекту ТОРНАДО (Томсон Рейтер для науково-дослідних та освітніх установ), <http://everum.org.ua/Projects/tornado>, до бази даних компанії East View, колекції статей про катастрофу на «Фукусімі» від Oxford University Press, до понад 50 тисяч книг видавництва Springer та ін.;

- рубрика «Бібліометричні профілі науковців університету в системі Google Scholar», де застосовано бібліометричний сервіс Google Scholar «Бібліографічні посилання» з представленими вченими вишу результатами своїх інтелектуальних напрацювань;

- розділ «Науковцям», де застосовано електронний сервіс для самостійного визначення індексів Універсальної Десятькової Класифікації (УДК) Universal Decimal Classification із переходом на посилання <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk>, а також з метою популяризації фонду створено електронну картотеку назв періодичних видань «Періодика – 2016» та «Іноземна періодика – 2016»;

- інформування e-mail-маркетинг – сервіс розсилки інформаційних повідомлень на е-пошту, орієнтований на факультети та кафедри університету, зокрема, e-mail-розсилки тематичних списків нової літератури з окремих галузей знань, відомостей про бази даних, а також алфавітні списки онлайн підручників ТОВ «Центр учбової літератури» (ЦУЛ) за предметними категоріями (наразі представлено 995 книг);

Робота бібліотеки – це не лише науково-інформаційне забезпечення загальноосвітнього процесу, а й створення передумов для представлення публікацій науковців вишу в міжнародних реферативних базах і пошукових системах Web of Science,

Scopus, Google Scholar, впровадження нового спектру послуг, спрямованих на підтримку фахової комунікації, інтеграції результатів досліджень до світового наукового простору.

XIII. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Назва кафедри	Назва теми дослідження, ПІП наукового керівника	Отримані результати в поточному році
Історичний факультет		
Історії та культури України	<p>1. Становлення і розвиток наукових шкіл на теренах України в другій половині XIX – на початку XXI ст.: зміни наукових концепцій, закономірності та механізми розвитку науки (науковий керівник – доктор істор. наук, професор В.П. Коцур). Номер держреєстрації: 0112U005221</p> <p>2. Соціально-економічні і політичні процеси на Лівобережній Україні в X – XVIII ст. (науковий керівник – кандидат іст. наук, доцент О.В. Колибенко). Номер держреєстрації: 0112U005217</p> <p>3. Соціальні зміни та політичні процеси в Україні XIX – початку XXI ст. (науковий керівник –</p>	<p>Розробниками встановлено закономірності та механізми розвитку науки, етапи становлення і розвитку наукових шкіл в Україні у другій половині XIX – на початку XXI ст. Показано еволюцію наукової думки в Україні, виявлено її закономірності та механізми розвитку, показано внесок визначних науковців у розвиток наукового та технічного прогресу. З’ясовано вплив соціально-економічних та політичних факторів на розвиток наукової думки та науково-технічного розвитку країни (кафедра історії та культури України).</p> <p>Виявлено особливості розгортання соціально-економічних та політичних процесів на Лівобережжі за доби Середньовіччя. У джерелознавчому плані новизна дослідження полягає у введенні до наукового обігу нового масиву документів і матеріалів, у першу чергу – археологічних джерел, які дозволяють виявити особливості соціально-економічного і політичного розвитку Лівобережної України в X–XVIII ст.</p> <p>Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів полягає в поглибленому вивченні</p>

	кандидат іст. наук, доцент О.А. Тарапон). Номер держреєстрації: 0112U005220	соціально-політичної історії нового та новітнього періодів, розширенні соціокультурних аспектів історичного минулого, детальному вивченні історії окремих соціальних прошарків суспільства, популяризації наукової біографістики, поглибленому аналізу повсякденних практик суспільного життя, впливу політичних реалій на соціальні процеси, їх взаємовпливи та взаємозалежність.
Загальної історії, правознавства та методики навчання	Історико-правові засади соборності й державотворення в Україні (науковий керівник – доктор істор. наук, професор О.П. Реєнт). Номер держреєстрації: 0112U005218	Авторами здійснено комплексний аналіз концептуальних особливостей вирішення проблеми відновлення української державності у формі єдиної соборної України. виявлено основні закономірності організаційно-правового забезпечення соборності і державотворення України Введено до наукового обігу нові архівні документи, що уточнюють окремі факти суспільно-політичних та державотворчих процесів України (кафедра загальної історії, правознавства та методики навчання).
Політології	Політична система України: сучасний стан та перспективи розвитку (науковий керівник – доктор політ. наук, професор Б.Л. Дем'яненко). Номер держреєстрації: 0112U005216	Коллективом розробників розкрито основні параметри взаємодії між громадянським суспільством та політичною владою в сучасній Україні. Показано механізми впливу громадськості на процес прийняття політичних рішень та їх реалізації в політичному житті України (кафедра політології).
Філософії	Особистість в історико-філософському та соціокультурному вимірах (науковий керівник – доктор філос. наук, професор І.П. Стогній). Номер держреєстрації:	Розглянуто основні проблеми самореалізації особистості, прояв її інтересів та особистісної позиції у новому українському суспільстві. Визначено, що ціннісні орієнтири морально сформованої особистості допомагають їй самостверджуватися

	0112U005219	як активному громадянину своєї держави, впливати на історичний хід подій, здійснювати нові наукові пошуки та відкриття, підвищуючи таким чином світове значення своєї держави.
Філологічний факультет		
Української лінгвістики та методики навчання	Актуальні проблеми мовознавства, лінгводидактики та інноваційні технології навчання у ВНЗ (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор О.І. Потапенко). Номер держреєстрації: 0112U004562	У межах виконання наукової кафедральної теми авторами проекту, науково обґрунтовано і експериментально перевірено педагогічні технології формування професійної і лінгвістичної компетентності майбутніх учителів загальноосвітньої школи, викладачів вищих педагогічних навчальних закладів та вироблено спеціальні прийоми для організації процесу набуття теоретичних знань, практичних умінь і навичок, які сприяють підвищенню мовної обізнаності студентів, а також культури їхньої мови та мовлення. Розроблено педагогічні технології практичного значення, які спрямовані на поліпшення процесу навчання української мови в середній та вищій школі (кафедра української лінгвістики та методики навчання)
Української та зарубіжної літератури і методики навчання	Особливості та закономірності розвитку історії української і зарубіжної літератури та методика їх навчання (науковий керівник – доктор філол. наук, професор Г.С. Мазоха). Номер держреєстрації: 0112U004561	Виявлено закономірності художнього прояву екзистенціальної думки в українській поезії першої половини ХХ ст. Визначено теорію і практику діалогічного прочитання української літератури на філософських екзистенціальних засадах. Виявлено екзистенціальну парадигму в історії української літератури; діалог української літератури із зарубіжною, діалогічний принцип навчання української літератури. Систематизовано наукові підходи в дослідженні мемуаристики. Розроблено методологічні засади аналізу поезики кореспонденцій. Запропоновано концепцію цілісного бачення національної своєрідності епістолярію.

		<p>Досліджено особливості та закономірності розвитку літератури к. ХХ- поч. ХХІ ст.</p>
<p>Іноземної філології і методики навчання</p>	<p>1.Теорія, практика та методика викладання іноземних мов: історія, сучасність та перспективи (науковий керівник – доктор філол. наук, професор Т.О. Туліна). Номер держреєстрації: 0112U004563</p> <p>2.Актуальні проблеми романо-германського мовознавства, лінгводидактики, методики навчання іноземних мов у середній та вищій школах (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент Т.А. Швець). Номер держреєстрації: 0112U004564</p>	<p>З позицій сучасної науки про мову впроваджено теоретичні та практичні засади підготовки студентів до усвідомлення важливості знань про культурно-історичні чинники у процесі спілкування. У процесі навчання іноземної мови досліджено засоби свідомого ставлення носіїв мови до своєї комунікативної діяльності. Досліджено особливості слов'янських та романо-германських мов; встановлено особливості мовних одиниць в романо-германських та слов'янських текстах; здійснено їх порівняльний та історичний аналіз.</p> <p>Дослідниками розкрито закономірності формування мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців з іноземних мов. Обґрунтовано теоретичні і практичні аспекти використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі. Отримано результати, що сприяють формуванню теоретичних знань і практичних умінь студентів у процесі оволодіння іноземними мовами в педагогічних ВНЗ (кафедри іноземної</p>

		філології і методики навчання)
--	--	--------------------------------

Факультет педагогіки і психології

Психології і педагогіки дошкільної освіти	Актуальні проблеми підготовки фахівців дошкільної освіти: теорія і практика (науковий керівник – доктор псих. наук, професор Л.О. Калмикова). Номер держреєстрації: 0112U004569	Виявлено закономірності та запропоновано методи дослідження при викладанні курсів з дошкільної освіти. Розроблено концепцію дошкільного виховання, апробовано шляхи використання інноваційних педагогічних технологій при підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. У ході опрацювання теми дослідження апробовано шляхи, а також засоби вирішення актуальних проблем дошкільної освіти, розроблено концепцію використання актуальних проблем на практиці.
Психології	Розвиток особистості в різних умовах соціалізації (науковий керівник – кандидат психол. наук, професор Г.О. Хомич).	Обґрунтовано експериментальний блок дослідження психологічних умов, зовнішніх чинників, закономірностей та механізмів

	<p>Номер держреєстрації: 0112U004567</p>	<p>розвитку особистості в різних умовах соціалізації. Розроблено концепцію психологічного супроводу особистості в різних умовах соціалізації. Досліджено механізми впливу тривалої депривуючої ситуації на особистість.</p>
<p>Соціальної педагогіки та освіти дорослих</p>	<p>Сучасна парадигма формування професіоналізму соціальних педагогів (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Д.С. Мазоха). Номер держреєстрації: 0112U004568</p>	<p>Виконавцями проекту розроблено й теоретично обґрунтовано модель формування професіоналізму майбутніх соціальних педагогів відповідно до сучасних освітніх вимог. Здійснена адаптація системи підготовки соціальних педагогів до сучасних вимог теорії та практики педагогічної освіти в європейському контексті (кафедра соціальної педагогіки та освіти дорослих).</p>
Педагогічний факультет		
<p>Педагогіки, теорії та методики початкової освіти</p>	<p>Професійна підготовка майбутнього фахівця початкової освіти: теорія і практика (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Н.В. Ігнатенко). Номер держреєстрації: 0112U004528</p>	<p>Авторами дослідження розроблено методику фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи з урахуванням вимог освітньої євроінтеграції. Окреслено стратегію впровадження інтегрованого підходу до процесу навчання та виховання студентів. Використано й проаналізовано технологію особистісно орієнтованого навчання в контексті підготовки майбутнього вчителя початкової школи. Виявлено педагогічні умови, шляхи, закономірності та механізми розвитку школяра та студента в навчальному процесі (кафедра педагогіки, теорії та методики початкової освіти).</p>
<p>Педагогіки</p>	<p>Інноваційна підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності (науковий керівник – доктор пед. наук, доцент О.І. Шапран). Номер держреєстрації: 0112U004527</p>	<p>Науковцями кафедри виявлено сутнісні характеристики феномену інноваційної підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності; здійснено структурно-функціональний аналіз підготовки фахівців до професійної діяльності. Розроблено модель інноваційної</p>

		підготовки майбутніх учителів у ВНЗ; проаналізовано технологію особистісно орієнтованого навчання в контексті підготовки майбутнього вчителя (кафедра педагогіки).
Мистецьких дисциплін і методик навчання	<p>1. Удосконалення організації та процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент Л.В. Кожевнікова). Номер держреєстрації: 0112U004529</p> <p>2. Творчий розвиток дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент І.А. Малашевська). Номер держреєстрації: 0112U004530</p>	<p>Розкрито теоретичні аспекти удосконалення організації та процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України. Окреслено концептуальні засади, принципи та педагогічні умови предметної інтеграції процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін. Розроблено форми, методи та прийоми удосконалення організації та наповнення змісту процесу фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін на етапі євроінтеграції освіти України, а саме: розроблено методичку фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін з урахуванням вимог освітньої євроінтеграції; окреслено стратегію впровадження інтегрованого підходу до процесу навчання та виховання студентів мистецько-педагогічного напрямку.</p> <p>Проаналізовано існуючі методики оптимізації творчого розвитку дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти. Розроблено інноваційні методи та прийоми оптимізації творчого розвитку. Подано аналіз існуючих методик оптимізації творчого розвитку дітей загальноосвітніх навчальних закладів у процесі реалізації завдань мистецької освіти</p>
Природничо-технологічний факультет		
Біології та методики	Історія розвитку природознавства, стан сучасної	У результаті вивчення флори і фауни Середнього Придніпров'я

навчання	<p>флори і фауни України, шляхи вдосконалення підготовки фахівців галузі «природничі науки» (науковий керівник – кандидат біол. наук, професор В.М. Джуран).</p> <p>Номер держреєстрації: 0112U004711</p>	<p>природознавцями виділено інвазійні види, зроблено прогноз потенційного значення найважливіших інвазійних видів, створено комп'ютерну базу даних, яка стане основою подальших моніторингових досліджень рослинного покриву в умовах посиленого антропогенного пресу (кафедра біології та методики навчання).</p>
Географії, екології і методики навчання	<p>Теоретико-методологічні особливості методики навчання природничо-суспільних дисциплін загальноосвітньої і вищої шкіл (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор Б.О. Чернов)</p> <p>Номер держреєстрації: 0112U004600</p>	<p>Розроблено концептуальні засади організації і забезпечення професійної підготовки майбутніх педагогів у сучасних умовах з огляду на нинішній стан та перспективи розвитку суспільства, трансформування професій до існуючих умов з урахуванням вимог державних стандартів нового покоління, обґрунтування методики навчання природничо-суспільним дисциплінам, створення сучасних науково-методичних комплексів для навчально-виховного процесу професійного спрямування учнів загальноосвітніх шкіл і майбутніх учителів географії, що забезпечує комплексне вирішення досліджуваної теми. Теоретично обґрунтовано методи навчання учнів у загальноосвітніх і студентів вищих навчальних закладів України. Дістала подальшого розвитку розробка методичних основ методики навчання природничо-суспільних дисциплін.</p>
Медико-біологічних дисциплін і валеології	<p>Формування здорового способу життя в учнівської і студентської молоді: медико-біологічні та психолого-педагогічні аспекти (науковий керівник – доктор іст. наук, професор Н.І. Коцур).</p> <p>Номер держреєстрації: 0112U005313</p>	<p>Науковцями кафедри комплексно досліджено стан фізичного розвитку та здоров'я дітей, підлітків і студентської молоді, що є необхідним підґрунтям для вихователів, учителів, педагогів, психологів в умовах навчального і виховного процесу відповідних навчальних закладів. Здійснено</p>

		розробку науково обґрунтованих заходів загальнооздоровчого спрямування у шкільному та позашкільному середовищі, індивідуальних оздоровчих програм, їх аналіз та оцінка ефективності (кафедра медико-біологічних дисциплін і валеології).
Теорії і методики технологічної освіти та комп'ютерної графіки	Теоретико-методичні основи структури та змісту освітньої галузі «Технології» на сучасному етапі (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент В.В.Васенко). Номер держреєстрації: 0112U004546	Уперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено можливість добору структури та змісту загально технічних, методичних та фахових дисциплін із формування професійних умінь педагогічної діяльності в майбутніх учителів галузі «Технології», що дозволило підвищити якість їх професійної підготовки. Дістала подальшого розвитку систематизація структурних компонентів та змісту загально технічних, методичних та фахових дисциплін, яка полягає у виділенні груп умінь за етапами процесу їх формування. З метою підвищення надійності отриманих результатів використовувалися адекватні методи дослідження з урахуванням відповідності незалежних експертних оцінок і самооцінки якості сформованості професійних умінь.
Математики, інформатики і методики навчання	Дидактичні засади формування комп'ютерно орієнтованого навчального середовища (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент В.Ф. Хомич). Номер держреєстрації: 0112U004547	Авторами досліджування запропоновано інноваційні підходи до впровадження комп'ютерно-орієнтованих середовищ навчання в навчальний процес підготовки майбутніх учителів з урахуванням особливостей їхньої професійної діяльності та інформатизації освітньої галузі. Удосконалено процес підготовки майбутніх учителів за рахунок упровадження в навчальний процес комп'ютерно-орієнтованих середовищ навчання. Розроблено основи комп'ютерно-

		орієнтованої методичної системи підготовки вчителів математики, орієнтованої на формування їх математичних компетентностей (кафедра математики, інформатики і методики навчання).
Факультет фізичного виховання		
Теорії та методики фізичного виховання і спорту	Інноваційні технології у фізичному вихованні та спорті дітей і молоді України (науковий керівник – доктор наук з фіз. вих. і сп., професор Н.Є. Пангелова). Номер держреєстрації: 0112U005310	Науково-педагогічними працівниками обґрунтовано організаційно-методичні основи навчальних та навчально-тренувальних занять, спрямованих на формування спортивного стилю життя дошкільників, учнів загальноосвітніх шкіл, студентів. Розроблено зміст і методики інтегрованого розвитку фізичних, інтелектуальних, моральних, вольових якостей дітей, підлітків і молоді у процесі занять фізичного виховання з використанням компонентів спортивних технологій (кафедра теорії та методики фізичного виховання і спорту).
Спортивних ігор	Теоретико-методичні основи оптимізації фізичного виховання та спортивної підготовки в процесі занять спортивними іграми в закладах освіти (ЗОШ, ВНЗ, ДЮСШ) (науковий керівник – кандидат пед. наук, професор О.М. Джус). Номер держреєстрації: 0112U005312	Визначено сучасні тенденції у плануванні тренувальних і змагальних навантажень футболістів дитячого та юнацького віку. Обґрунтовано необхідність використання народних автентичних ігор із м'ячем у навчально-виховному процесі ЗОШ. Проаналізовано організаційні та методичні аспекти процесу підготовки футболістів дитячого та юнацького віку. Запропоновано сучасні підходи до педагогічного контролю за техніко-тактичною змагальною діяльністю футзалістів. Визначено модельні характеристики змагальної діяльності у футзалі.
Спортивних дисциплін і туризму	Оптимізація навчально-тренувального процесу з фізичного виховання, спортивних дисциплін і туризму	Визначено педагогічні умови реалізації поєднаного розвитку фізичних і розумових здібностей старших дошкільників у процесі

	<p>та формування здорового способу життя дітей і студентів (науковий керівник – кандидат пед. наук, доцент С.А. Закопайло). Номер держреєстрації: 0112U005311</p>	<p>туристсько-краєзнавчої діяльності. Визначено теоретичні основи спортивно орієнтованого фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Установлено вікові особливості фізичного розвитку, фізичних, вольових та моральних якостей молодших школярів. Розроблено організаційно-методичні особливості проведення занять із фізичного виховання комплексної спрямованості з молодшими школярами. Визначено структуру та зміст підготовки майбутніх педагогів до туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітній школі (з урахуванням проблеми формування спортивного стилю життя).</p>
--	---	--

Фінансово-гуманітарний факультет

<p>Обліку, аудиту та контролінгу</p>	<p>Удосконалення обліку та аналізу підприємницької діяльності (науковий керівник – доктор екон. наук, професор А.С. Лисецький) Номер держреєстрації: 0112U005246</p>	<p>Розроблено рекомендації з автоматизації обліку доходів і результатів діяльності, а саме: організація аналітичного обліку фінансових результатів діяльності, формування звітності та інтеграція різних видів обліку в умовах застосування інформаційних систем і комп'ютерних технологій; аспекти організації і методики контролю, що здійснюється на досліджуваних підприємствах органами державної податкової служби, зокрема: конкретизовано основні напрями та етапи документальної невиїзної перевірки декларації з податку на прибуток; уточнено зміст процедур кабінетного аудиту, у тому числі методу аналізу доходів і витрат суб'єктів підприємницької діяльності.</p>
<p>Фінансів, грошового обігу та кредиту</p>	<p>Фінансові аспекти соціально-економічного розвитку України (науковий керівник – доктор екон. наук, професор Т.М. Боголіб). Номер держреєстрації: 0112U005244</p>	<p>Економістами університету проаналізовано структурні компоненти системи фінансового забезпечення функцій держави – бюджетний та податковий механізм, а також механізми формування, розподілу і використання державних позабюджетних цільових фондів у контексті їх впливу на соціальні процеси в</p>

		Україні. Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності фінансового забезпечення соціального розвитку українського суспільства (кафедра фінансів, грошового обігу та кредиту).
Економіка підприємств	Розвиток національної економіки в умовах трансформаційних процесів та глобалізаційних змін: тенденції й механізми впливу на проблеми теорії і практики (науковий керівник – кандидат істор. наук, доцент Є.П. Костик). Номер держреєстрації: 0112U005245	Вивчено особливості модернізації економічної освіти в умовах формування економіки знань. Розроблено концептуальні засади глобалізаційних процесів в умовах трансформації світової економіки, показано економічний механізм природокористування та захисту навколишнього природного середовища як одну зі складових розвитку національної економіки. Висвітлено особливості товарної структури зовнішньої торгівлі України як індикатора науково-технологічного та інноваційного розвитку економіки.
Документознавство	Динаміка словникового складу в українській мові на початку XXI ст. (науковий керівник – М.І. Навальна). Номер держреєстрації: 0115U006746	Уперше в українському мовознавстві досліджено функціонально-стильову динаміку словникового складу української мови на початку XXI ст. Широко проаналізовано використання різностильової та субстандартної лексики, визначено й докладно схарактеризовано внутрішньо- та позамовні чинники, що зумовили динамічні процеси; з'ясовано стилістичні функції нових лексичних елементів; встановлено найуживаніші лексичні засоби озвучення мови сучасної української мови, функціонально-семантичне вживання конфесійної лексики в новій сфері побутування, стилістичний потенціал субстандартних елементів; відзначено основні тенденції розвитку лексики української мови.
Професійної освіти	Розвиток системи професійної освіти України в контексті соціально-економічних трансформацій XXI ст. (науковий керівник – доктор пед. наук, професор І.І. Доброскок).	Авторами проекту розкрито тенденції розвитку професійної освіти в сучасних умовах. Досліджено основні моменти виховання соціально активної особистості, яка у своєму житті буде керуватися загальнолюдськими та культурно-національними цінностями і буде здатна до перетворення виробництва, виробничих,

	Номер держреєстрації: 0115U000766	економічних, суспільних відносин, до участі в управлінні, нестиме відповідальність за результати своєї діяльності (кафедра професійної освіти).
Відділення післядипломної освіти		
Управління та моніторингу якості освіти	Удосконалення управління сучасним закладом освіти на основі засад освітнього менеджменту (науковий керівник – доктор пед. наук, професор Л.Є. Сігаєва). Номер держреєстрації: 0112U005247	Запропоновано шляхи вирішення проблеми вдосконалення управління сучасною освітньою системою та досліджені теоретичні основи вдосконалення управління навчальними закладами України. Здійснено аналіз різновидів стилів педагогічного керівництва та вивчено технології впровадження інноваційних систем в управління навчально-виховним процесом.

XIV. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ВНЗ / науковою установою	Вартість, дол. США або євро	Вартість, тис. гривень
1	2	3	4	5
1	Аналізатор автоматичний GBG Chem Well 2910 (Awareness Technology, Inc. Florida, USA)	Для діагностики вірусних та бактеріальних інфекцій, визначення гормонів та онкомаркерів, діагностики аутоімунних захворювань, діагностики алергічних захворювань, визначення ГМО	24.5 тис. дол..	629
2	Мікроскоп бінокулярний MC 300X (FP) («Micros», Austria)	Для проведення цитологічних, гістологічних, мікробіологічних досліджень	14.5 тис. дол..	326

XV. Заключна частина

Важливою та невід’ємною складовою діяльності університету є наукова та науково-дослідна робота, яка здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності в системі вищої освіти.

Вузівська наука потребує глибинних перетворень, передусім, щодо інноваційного напрямку своєї діяльності. Саме наукові новації – первинне джерело інновацій у всіх сферах діяльності, а вчені - автори переважної більшості інноваційних ідей. Наукова діяльність, науковий пошук мають стати першим етапом інноваційного процесу. Тому

важливим завданням залишається переоснащення наукових і навчальних лабораторій сучасним науковим і технологічним обладнанням, приладами, тобто модернізація та оновлення матеріально-технічної бази.

Також важливими залишаються питання заохочення до наукової роботи талановитої молоді, надання допомоги та заохочення провідним науковцям.

Ефективне функціонування вищого навчального закладу в цілому та його наукової складової визначається багатьма чинниками, серед яких провідну роль відіграють державні програми з підтримки наукових досліджень та інноваційного розвитку. З метою отримання вагоміших результатів держбюджетних тем доцільно збільшити принаймні на один рік терміни їх виконання.

Підсумовуючи результати науково-дослідної роботи у звітному році потрібно відмітити, що організація наукової та науково-педагогічної роботи в університетах набула більш системного й практичного характеру. Також значно розширилися можливості для діалогу проректорів з наукової роботи між собою та з працівниками Міністерства освіти і науки України, зокрема з Департаментом науково-технологічного розвитку.

Проте, сьогодні університети потребують організаційної та координаційної підтримки з боку Міністерства освіти і науки України в організації налагодження міжнародної співпраці з європейськими університетами та участі вітчизняних ВНЗ у міжнародних наукових проектах, зокрема в рамковій програмі «Horizon 2020» і Erasmus+.

Проректор із наукової роботи

С.М. Рик